Τὸ φύλλον Δραχμὲς 2 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 75. Ἐξάμηνος δραχ. 40. Τρίμηνος δραχ. 22.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 33ος | Ἐν Ἀθήναις, 22 Μαΐου 1926 | Ἔτος 48ον.—Ἀριθ. 25

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Τοὺς ἔδειξαν ἀκόμη πῶς ἔπρεπε νὰ πιάνονται κι' ἀπὸ τὰ μικρὰ κάγγελα, ποὺ βρισκόνταν μπροστὰ στὰ καθίσματά τους. Καὶ τὸ καραβάνι ξεκίνησε.

Οἱ ἐλέφαντες ἔγειραν δεξιά, ἔγειραν ἀριστερὰ κι' ὕστερα βάδισαν κι' αὐτοὶ μὲ βῆμα γρήγορο καὶ κανονικό, ποὺ τὸ ρύθμιζε ὁ ἦχος τοῦ κουδουνιοῦ, ποὺ ἦταν κρεμασμένο στὸ λαιμό τους.

Ὁ δρόμος σὲ λίγο ἔγινε μονοπάτι. Τὰ ζῶα πήγαιναν τόνα πίσω ἀπὸ τἄλλο. Τὰ παιδιὰ θαύμαζαν τὴν προνοητικότητα καὶ τὴν ἐξυπνάδα τῶν ἐλεφάντων: ὅταν ἔβρισκαν μπροστά τους κανέναν κορμὸ ἢ ἄλλο ἐμπόδιο, τὸ ἐξέταζαν προσεχτικὰ μὲ τὴν προβοσκίδα τους ἢ μὲ τὸ πόδι τους, πρὶν τὸ περάσουν. Τέλος μπῆκαν στὸ δάσος: βρισκόνταν τώρα στὸ Ἀγκόρ. Σὲ ἀκτίνα δεκαπέντε ἕως εἴκοσι λευγῶν, ὁ τόπος εἶναι σκεπασμένος ἀπὸ λείψανα ναῶν καὶ φρουρίων. Καὶ στὴ μέση αὐτῶν τῶν λειψάνων, ὑπάρχει μιὰ ὁλόκληρη πόλη, τριγυρισμένη ἀπὸ τεῖχη, ποὺ σιγὰ-σιγὰ καταστρέφονται καὶ ρέβουν ἀπὸ τὴ βλάστηση. Ἡ γαλλικὴ κυβέρνηση φρόντισε νὰ σώση τὸν τεράστιο ναὸ τοῦ Ἀγκὸρ-Βάτ, μὰ τὸ Ἀγκὸρ-Τὸμ ἔχει ἀφεθεῖ στὴν τύχη του καὶ παλεύει μὲ τὸ χρόνο καὶ μὲ τὴν βλάστηση.

Τὸ καραβάνι πέρασε μέσ' ἀπὸ τὴ νεκρὴ πόλη, ἀπὸ τὶς κολοσσιαῖες πέτρινες πύλες της, ἀπὸ τὶς μεγαλόπρεπες πλατεῖες της κι' ἀπὸ τὸ κεντρικὸ μνημεῖο, ποὺ τὸ στολίζουν τέσσερα μεγάλα ἀγάλματα τοῦ Βράχμα. Ὁ κ. Καρινὸ θάθελε νὰ σταθῆ νὰ θυμάση καὶ νὰ περιεργασθῆ τὰ θαύματα αὐτὰ τῆς ἀρχαίας τέχνης, μὰ τὸ καραβάνι δὲν ἔκαμε στάση: ὁ σκοπὸς τῆς ἐκδρομῆς δὲν ἦταν, βλέπετε, ἀρχαιολογικὴ περιέργεια.

Πέρασαν κι' ἀπὸ τὸ Ἀγκὸρ-Τὸμ δίχως νὰ σταματήσουν καὶ κεῖ, καὶ τὸ καραβάνι διευθύνθηκε πρὸς τὸ Πρὲ-Ρούπ, γιατί σ' αὐτὴ τὴν περιοχὴ ἔμελλαν νὰ γίνουν οἱ ἐξερευνήσεις. Ὅταν ἔφτασαν στὴ θέση ποὺ εἶχε ὁρισθεῖ ἀπὸ τὸν ἀρχηγό, ἡ ὥρα ἦταν πέντε. Ἡ νέα, πάντα εὐγενικιὰ καὶ περιποιητικὴ στοὺς Γάλλους, ποὺ ἐξακολουθοῦσαν ὅμως νὰ τὴ νομίζουν ἄντρα, διέταξε νὰ σχηματίσουν στρατόπεδο καὶ νὰ στήσουν σκηνές, γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν οἱ ξένοι της ἀπὸ τὸ δρόμο. Ἄλλωστε οἱ ἔρευνες θἄρχιζαν μόνο τἄλλο πρωΐ. Ὁ κ. Καρινὸ ὅμως παρετήρησε ὅτι εἶχαν ἀκόμη μπροστά τους τέσσερις ὧρες ἡμέρα κι' ὅτι τὸ μηχάνημά του μποροῦσε μιὰ χαρὰ νὰ λειτουργήση ἀκόμα καὶ τὴ νύχτα. Ὥστε πρότεινε ν' ἀρχίσουν ἀμέσως οἱ ἔρευνες.

— Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ γι' αὐτὴ τὴν προθυμία, εἶπε ἡ παράξενη γυναίκα. Ἐγὼ θαρροῦσα πὼς θὰ εἴχατε κουρασθεῖ. Ἀλλὰ ἀφοῦ μοῦ λέτε πὼς εἶστε ξεκούραστος, ὅπως θέλετε: ἀρχίζουμε κι' ἀπ' αὐτὴ τὴ στιγμή.

Μιλώντας, ἔβγαλε ἀπὸ ἕνα τσαντάκι κρεμασμένο στὴ ζώνη της ἕνα χάρτη τῆς περιοχῆς κι' ἄρχισε νὰ τὸν ἐξηγεῖ στὸ μηχανικό. Μισὴ ὥρα κάθησε καὶ τοῦδειχνε τὶς ζῶνες ποὺ εἶταν περασμένες μὲ πράσινο,— σημάδι ὅτι ἐκεῖ εἶχαν γίνει ἔρευνες. Τέλος ἔβαλε τὸ λεπτὸ δάκτυλό της μὲ τὰ γυαλισμένα νύχια σ' ἕνα σημεῖο τοῦ χάρτη καὶ εἶπε:

—Ἐδῶ ἀκριβῶς βρίσκονται τὰ λείψανα ἑνὸς ναοῦ, ἢ μᾶλλον τὰ λείψανα τοῦ ἱεροῦ, τοῦ ἀδύτου. Δεξιὰ ὑπάρχει ἕνας τοῖχος ὅπου φαίνεται ὅτι θὰ ἦταν ἡ κατοικία τοῦ ἱερέως. Οἱ ἔρευνες ποὺ ἔχω κάμει ὡς τώρα, μὲ κάνουν νὰ πιστεύω ὅτι μέσα σ' αὐτὸν τὸν τοῖχο θὰ εἶναι ὁ θησαυρὸς ποὺ ἀναζητῶ. Τἀρχαῖα κείμενα ποὺ ἔβαλα νὰ μοῦ τὰ μεταφράσουν, μιλοῦν ἀκριβῶς γι' αὐτὴ τὴ θέση. Ἐδῶ λοιπὸν θὰ χρησιμοποιήσουμε τὸ μηχάνημά σας. Ὁ τοῖχος ἔχει πάχος πέντε μέτρα. Οἱ ἀνασκαφὲς θ' ἀπαιτοῦσαν κόπο πολύ, γιατὶ ὁ τοῖχος αὐτὸς εἶναι χτισμένος μὲ ὀγκολίθους τόσο σκληρούς, ὥστε δὲν μποροῦν νὰ τοὺς περάσουν οὔτε τὰ ἠλεκτρικὰ τρυπάνια. Ὁ δυναμίτης θἄφερνε καταστροφές. Γιαὐτοὺς τοὺς λόγους, τὸ μηχάνημά σας ἔχει μεγάλη ἀξία σ' αὐτὴ τὴν ἐπιχείρηση. Σὲ λίγη ὥρα, θὰ ξέρουμε τί ὑπάρχει μέσα σ' αὐτὸν τὸν τοῖχο.

« Ἀπαίτησε νὰ εἶναι παρὼν καὶ ὁ μηχανικός . . . »

—'Αλήθεια, εἶπεν ὁ κ. Καρινό, δὲν μοῦ χρειάζονται πάνω ἀπὸ δυὸ ὧρες. 'Αν θέλετε μάλιστα ἀρχίζουμε εὐθύς.

'Η νέα ὁδήγησε μονάχη της τὸν κ. Καρινὸ στὸν τοῖχο ποὺ ἦταν κρυμμένος σχεδὸν ὁλότελα μέσα σὲ ἐρείπια καὶ σὲ δέντρα. Μὰ ἦταν γυαλιστερός, συμπαγὴς καὶ σκληρὸς κι' ὁ χρόνος δὲν εἶχε μπορέσει νὰ τὸν καταλύσει. 'Ο κ. Καρινὸ εἶχε φέρει κοντὰ τ' αὐτοκίνητο καὶ σὲ μιὰ ὥρα, μὲ τὰ σύρματα ποὺ πέρασε τὸ μετέβαλε σὲ μηχανὴ δυναμοπαραγωγό. Στὸ πείραμα ἦταν παρόντες μοναχὰ ὁ ἀρχηγός, ὁ Φραγκίσκος καὶ ἡ Λούση. Οἱ λευκοφορεμένοι ὑπηρέτες φρουροῦσαν τριγύρω σὲ κάποια ἀπόσταση, μὲ τὰ μαχαίρια στὰ χέρια, γιὰ νὰ ἐμποδίσουν ὁποιονδήποτε νὰ ἴδεῖ τί ἔμελλε νὰ συμβεῖ.

Ὅταν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Σιδερένιου Χε-

«—'Αλήθεια, εἶναι ἀξιοθαύμαστο!» (Σελ. 198, στ. β')

ριοῦ εἶδε νὰ πετάγονται οἱ μακρὺς πράσινες φλόγες ποὺ ὁ φίλος μας τὶς ἤξερε τόσο καλά, δὲν μπόρεσε νὰ κρύψει τὴν ἀνυπομονησία του.

—'Αλήθεια λοιπόν, ρώτησε κοιτάζοντας τὸ μηχάνημα, θὰ μπορέσετε νὰ ἰδῆτε μ' αὐτό; Νὰ ἰδῆτε ἀνάμεσα ἀπὸ τόσο πάχος;

—Ναί, ἀπάντησε περήφανα ὁ Φραγκίσκος, βλέπει ἀνάμεσα ἀπὸ κάθε τι καὶ σὲ λίγο θὰ βεβαιωθῆτε μὲ τὰ μάτια σας.

'Ο μηχανικὸς κανόνισε τὴν ἀπόσταση καὶ διεύθυνε τὸ μηχάνημα στὴ δεξιὰ γωνία τοῦ τοίχου. 'Η πρώτη δοκιμὴ δὲν ἔφερε κανένα ἀποτέλεσμα: μέσα στὸ «ὀπτικὸ πεδίο» τῆς μηχανῆς δὲν φαινόνταν τίποτε ἄλλο, ἐκτὸς ἀπὸ ἕναν γκρίζο ὄγκο μ' ἐλαφρὲς γαλάζιες φλέβες.

— Αὐτὴ εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ὄψη τῆς πέτρας, εἶπε ἡ νέα, ποὺ φυσικὰ εἶχε σταθεῖ μπροστὰ στὸ μηχάνημα, γιὰ νὰ ἰδεῖ μοναχή της.

—Δὲν ὑπάρχει τίποτα, γιαυτὸ καὶ δὲ φαίνεται τίποτα, εἶπε ὁ μηχανικός· ἂς ἐξακολουθήσουμε.

Μετακίνησε λιγάκι τὸ μηχάνημα κι' ἐξέτασε μιὰ ἐπιφάνεια δύο μέτρων, κι' αὐτὴ χωρὶς ἀποτέλεσμα. Δέκα φορὲς ξαναέκαμε τὸ πείραμα, χωρὶς νὰ ἴδῃ τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὶς πέτρες μὲ τὶς γαλάζιες φλέβες. Νύχτωνε, ἔπαιρνε σκοτάδι, κι' ὁ ἀρχηγὸς ἄφινε τώρα νὰ φαίνεται στὸ πρόσωπό του κάποιὰ ἀπογοήτευση καὶ περιφρόνηση.

—Ἴσως, εἶπε μὲ κάποια λεπτότητα, μεγαλοποιήσατε τὴν ἀξία αὐτοῦ τοῦ μηχανήματος.

— Μὲ συγχωρεῖτε, ἀπάντησε πειραγμένος ὁ κ. Καρινό. Νομίζω μᾶλλον ὅτι σεῖς γελαστήκατε: ἐδῶ μέσα δὲν ὑπάρχει θησαυρός!

'Ωστόσο δὲν ἐσταμάτησε τὶς προσπάθειές του. Μετακίνησε πάλι τὸ μηχάνημα κι' αὐτὴ τὴ φορά, εὐθὺς μόλις ἔβαλε τὸ μάτι στὸ φακό, πετάχτηκε ἀπάνω.

— Βλέπω! φώναξε.

— Τί βλέπετε;

— Βλέπω ἕνα πτῶμα μέσα σ' ἕναν τάφο... Φαίνεται πολὺ καθαρά: κι' ὅμως ὁ τάφος αὐτὸς εἶναι σκαμμένος σὲ βάθος πέντε μέτρων μέσα στὸ γρανίτη... Διακρίνω τὸ ὄψασμα, ὅπου εἶναι τυλιγμένο τὸ πτῶμα καὶ τὰ κοσμήματα στ' αὐτιὰ καὶ στὰ χέρια.

'Η νέα εἶχε πηδήσει μονομιᾶς καὶ παραμερίζοντας αὐταρχικὰ τὸ μηχανικό, κοίταξε κι' αὐτή, κυριευμένη ἀπὸ ἀκράτητη περιέργεια.

— 'Αλήθεια, εἶπε μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε, εἶναι ἀξιοθαύμαστο! Τὸ σῶμα αὐτὸ εἶναι τοῦ ἱερέως... Τότε λοιπόν, οἱ ὑποθέσεις μου εἶναι σωστές. 'Ο θησαυρὸς πρέπει νὰ βρίσκεται κοντά του. 'Η ἐπιγραφὴ τὸ ἔλεγε ξάστερα.

Γύρισε στὸ μηχανικὸ τὸ ὀπέροχο κι' ὡραῖο πρόσωπό της, τὸ φωτισμένο ἀπὸ δυὸ μαῦρα μάτια ποῦλαμπαν ἀπὸ χαρὰ κι' ἐνθουσιασμό, καὶ τοῦ εἶπε μὲ ὕφος ἱκετευτικὸ αὐτὴ τὴ φορὰ κι' ὄχι προστακτικό:

—'Εξακολουθήστε, κύριε, ἐξακολουθήστε καὶ θὰ βροῦμε... 'Εχω πεποίθηση, γιατί ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι καθαρή: γράφει γιὰ τὸν τάφο τοῦ ἱερωμένου.

'Η ἐπιτυχία εἶχε δώσει θάρρος στὸ μηχανικὸ καὶ τὸν ἔκανε νὰ μὴν αἰσθάνεται κούραση. Γιὰ εἰκοστὴ φορὰ μετακίνησε τὸ μηχάνημά του κι' ἔκαμε ν' ἀναπηδήσῃ πάλι ἡ πράσινη λάμψη. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως ἄφισε μιὰ θριαμβευτικὴ φωνή, ποὺ τὴν ἐπανέλαβαν σὲ λίγο ἡ νέα καὶ τὰ δυὸ παιδιά.

— 'Ο θησαυρός! 'Ο θησαυρός! Νά τος!... Βλέπω χρυσὰ νομίσματα... βάζα, πακέτα, πολύτιμα πετράδια μέσα σὲ ξύλινα καὶ μετάλλινα κουτάκια!

'Ολοι βεβαιώθηκαν μὲ τὰ μάτια τους ὅτι τὰ λόγια τοῦ μηχανικοῦ δὲν ἦταν φανταστικά. 'Ο ἀρχηγὸς μετροῦσε ἕναν ἕνα τοὺς ρόλους τοῦ χρυσαφιοῦ, περιέγραφε τὰ σχέδια τῶν πολυτίμων βάζων τοῦ ἀπίστευτου αὐτοῦ θησαυροῦ.

Βγῆκαν ἀπὸ τὰ ἐρείπια σὰ μεθυσμένοι. Τὰ πόδια τους λυγοῦσαν. Τόση ἦταν ἡ συγκίνηση ποὺ δοκίμαζαν γιατὶ εἶχαν ἀνακαλύψει τόσο γρήγορα, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ μαγικοῦ μηχανήματος, τὸν θησαυρὸν αὐτόν, ποὺ ὡρισμένως θὰποτελοῦσε τεράστιες περιουσίες. Δὲν εἶπαν λέξη ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ ἔφτασαν στὸ στρατόπεδό τους, τὴν ὥρα ποὺ εἶχε νυχτώσει πιά.

'Οσο ἔλειπαν, οἱ λευκοὶ ὑπηρέτες εἶχαν στήσει τὶς σκηνὲς μέσα σ' ἕνα τετράγωνο, ποὺ τὸ σχημάτισαν μὲ τ' αὐτοκίνητα, τ' ἄλογα καὶ τοὺς ἐλέφαντας. Στὴ μέση στήθηκε ἡ ὄμορφη κόκκινη σκηνὴ τοῦ ἀρχηγοῦ, μὲ τὴ μικρὴ σημαιοῦλα στὴν κορφή, ὅπου εἰκονιζόταν τὸ αἰώνιο χέρι νὰ συντρίβῃ τὸ βράχο.

Πρὶν μπῇ στὴ σκηνή της, ἡ νέα ἔδωσε τὸ χέρι της στὸ μηχανικό.

— Κύριε, τώρα ποὺ βεβαιώθηκα ἐγὼ ὅτι δὲ μεγαλοποιήσατε τὸ μηχάνημά σας, θὰ βεβαιωθῆκατε φυσικὰ καὶ σεῖς ὅτι δὲ γελάστηκα καὶ γὼ στὶς προσδοκίες μου. Χαίρομαι πολὺ ποὺ μπόρεσα καὶ χρησιμοποίησα τὶς ὑπηρεσίες σας.

'Ο μηχανικός, ἀξιοπρεπὴς πάντα, ὑποκλίθηκε χωρὶς νὰ πῇ λέξη. Ἐκείνη ἐξακολούθησε:

— Κύριε, αὔριο θ' ἀνατινάξουμε τὸν τοῖχο μὲ λυδίτη.

— Αὔριο; ('Ακολουθεῖ)

ΑΝΟΙΞΗ

Τὴ νοιώθω τὴν ἄνοιξη. Μιὰ χαρὰ γεμίζει τὴν ψυχή μου, ἕνα προμάντεμα γιὰ μιὰ πρωτόγνωρη κι' ἀτέλειωτη εὐτυχία ποὺ μέλλει νάρθῃ.

Σ' ὅλη τὴ φύση ἔφτασε τὸ μήνυμα. Μιὰ πνοὴ μυρωμένη ἀπὸ λεμονανθοὺς καὶ ρόδα σκορπίστηκε στὴ γῆ. Μιὰ ζεῖδωρη πνοὴ ποὺ φύσησε στὰ δέντρα κι' ἔκαμε τὰ φύλλα νὰ βγοῦν καὶ τὰ φυτὰ ν' ἀνθίσουν.

Ποτὲ ὁ φλῶρος μου δὲν ἐτραγούδησε τόσο ἁρμονικὰ κι' οὔτε ἡ καρδερίνα ξαναεῖπε μὲ τέτοιο πάθος τὸ τραγούδι της.

Δέντρα, πουλιά, λουλούδια κι' ἄνθρωποι ἑνοιωσαν τὴ θεία χαρά. 'Ανοιξη τώρα! Ζωή, χαρὰ καὶ φῶς. 'Ενα σφιχταγκάλιασμα τῶν ὄντων, μιὰ φωτερὴ εὐτυχία. 'Ενα τραγούδι ποὺ ξεχύνεται ἀπ' ὅλες τὶς ψυχές, ξυπνάει κάθε κοιμισμένη γωνιά, ξαπλώνεται κι' ἀγκαλιάζει τὸ 'Απειρο...

ΕΛΕΝΗ ΡΕΣ

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗΣ ΖΩΗΣ

ΕΝΑΣ ΔΡΟΜΟΣ

Τὸ δρόμο μὲ τὶς νεραντζιὲς π' ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς, μαζεμένα τἀνοιξιάτικα δειλινά, παίζαμε χίλια δυὸ παιχνίδια, τὸν ἀγαποῦσα πολὺ σὰν κάτι δικό μου· μὰ καὶ τώρ' ἀκόμα τὸν ἀγαπῶ, γιατὶ μαζί του μὲ δένουν οἱ πιὸ γλυκὲς ἀναμνήσεις γιατὶ σ' αὐτὸν ἔχω ἀφίσει τὶς πιὸ ὄμορφες ὧρες τῆς παιδικῆς μου ζωῆς, ποὺ ἔτσι γαλήνιες καὶ φευγαλέες ἦρθαν ν' ἀγγίξουν μὲ τἀνάλαφρά τους φτερὰ τὴν τρυφερὴ ψυχὴ τῶν δώδεκα χρόνων μου, ἀφίνοντας στἀγγιγμά τους γιὰ παντοτινὰ τὴ νοσταλγία τῆς καθάριας χαρᾶς τους.

Ξυπνοῦσα καμμιὰ φορὰ πολὺ πρωί,— πρὶν ἀπ' τὴν ὥρα ποὺ ἔπρεπε νὰ ξεκινήσω μὲ τὴν ἀδερφή μου γιὰ τὸ σχολεῖο· — ἐκεῖ θὰ πήγαινα νὰ καθήσω, μ' ἕνα-δυὸ παξιμάδια πάντα στὴν τσέπη, μέχρι τὴ στιγμὴ ποὺ θἀρχόταν ἡ ἀδερφή μου, μὲ δυὸ σάκκες στὸ χέρι, — τὴ δική μου καὶ τὴ δική της, — νὰ μὲ πάρει νὰ φύγουμε. Καθόμουν στὴ χλόη π' ἄφθονη βλάστανε τριγύρω, κι' ἀκουμπώντας τὴν πλάτη μου στὸν κορμὸ μιᾶς νεραντζιᾶς ὅσο πιὸ ἀναπαυτικότερα μποροῦσα, ἄκουγα μὲ προσοχὴ τὸ τραγούδι τῶν πουλιῶν στὰ δέντρα. 'Οταν ὅμως τὸ χορτάρι ἦταν μουσκεμένο ἀπ' τὴ νυχτιάτικη δροσιά, δὲν καθόμουν, ἀλλὰ ἔφερνα μεγάλες βόλτες δῶ κι' ἐκεῖ, τραγουδώντας ἕνα-ἕνα ὅλα τὰ τραγούδια ποὺ ἤξερα τότε. Τὸ βράδυ, ὅταν ὅλα τὰ παιδιὰ ὅσα καθόμαστε στὴν παραλία, γυρνούσαμε μαζὶ ἀπ' τὸ σχολεῖο, πήγαινα σπίτι γιὰ μιὰ στιγμή, ἔπινα τὸ γάλα μου ἢ ἔτρωγα κάτι ἄλλο καὶ τραβοῦσα πάλι γιὰ τὸ δρόμο μὲ τὶς νεραντζιές, ποὺ μὲ περίμεναν κι' οἱ ἄλλοι φίλοι μου.

'Εκεῖ παίζαμε μέχρι τὸ βράδυ τοὺς βώλους, τὶς ἀμάδες καὶ τόσα ἄλλα παιχνίδια. Περισσότερο ὅμως ἀπ' ὅλα ἐγὼ ἀγαποῦσα ἕνα παιχνίδι ποὺ τὸ λέγαμε «βοήθεια» κι' ὅλο αὐτὸ γύρευα νὰ παίζουμε, μὲ τόσην ἐπιμονὴ μάλιστα ποὺ πολλὲς φορὲς οἱ φίλοι μου, γιὰ νὰ μὲ ξεφορτωθοῦν τὸ περισσότερο παρὰ ἀπὸ εὐχαρίστηση, δεχόνταν νὰ τὸ παίξουμε. 'Ηταν ἕνα εἶδος «κυνηγητοῦ», μὲ τὴ διαφορὰ ὅμως ὅτι ἐδῶ, ἀντὶ ν' ἀκουμπᾶμε σ' ὁρισμένα σημεῖα, πιανόμαστε ὁ ἕνας ἀπ' τὸν ἄλλο κι' ἔτσι δὲν μποροῦσε κεῖνος ποὺ τὰ φύλαγε νὰ μᾶς πιάσει. Πολλὲς φορὲς ποὺ τὰ φύλαγε κάποιος ποὺ ἔτρεχε πολύ, δὲν τολμοῦσαμε νὰ χωρίσουμε ὁ ἕνας ἀπ' τὸν ἄλλον κι' ἔτσι τρέχαμε δῶ κι' ἐκεῖ, πιασμένοι δυὸ-δυό. Τότε ἄκουγες τὰ γέλια τὰ δικά μας γιὰ τὸν τόσο μας φόβο καὶ τὶς διαμαρτυρίες ἐκείνου ποὺ τὰ φύλαγε: «Δὲν παίζουμε ἔτσι! — Θὰ χωριστεῖτε ἢ νὰ φύγω ἀπ' τὸ παιχνίδι;»—

'Από φόβο τότε μὴ μᾶς χαλάσῃ τὸ παιχνίδι αὐτὸ ποὺ τόσο μ' ἄρεσε, ξαμολυνόμουν πρῶτος-πρῶτος ἐγὼ ἀπ' τὸ χέρι κείνου ποὺ μὲ κρατοῦσε, παρ' ὅλες τὶς διαμαρτυρίες του, κι' ἔτρεχα μ' ὅλη τὴ δύναμή μου γιὰ νὰ μὴ μὲ πιάσει. Πόση τρομάρα ἔννοιωθα σὰν καταλάβαινα νὰ μὲ φτάνει ξοπίσω μου κεῖνος ποὺ μὲ κυνηγοῦσε! καὶ τί φωνὲς γεμάτες φόβο ἔβγαζα, καλώντας τ' ἄλλα παιδιὰ νἄρθουν νὰ πιαστοῦν πάνω μου κι' ἔτσι νὰ γλυτώσω! Ποῦ νὰ φανεῖ ὅμως κανείς! 'Ολοι φοβόντουσαν νὰ ριψοκινδυνέψουν γιὰ χάρη μου.

... Κι' ἔτσι περνοῦσε ἡ 'Ανοιξη, ἐρχόταν τὸ Καλοκαίρι μὲ τὶς μεγάλες, ἡλιόλουστες μέρες του, ποῦταν ὁλόκληρες πιὰ ἀφιερωμένες στὰ παιχνίδια μας, καὶ περνοῦσε κι' αὐτὸ σὰν ὄνειρο μέσ' στὴν ἀπέραντη γαλήνη του κι' ἔφτανε τὸ Φθινόπωρο μὲ τὰ πρῶτα ἀνάλαφρα κρύα του. Τότε λυπόμουν πολὺ ποὺ σὲ λίγο δὲ θὰ μποροῦσα νὰ πάω στὶς νεραντζιὲς μὲ τοὺς φίλους μου. Περιορίζουνταν πιὰ τὰ παιχνίδια μας στὸ σπίτι. 'Ερχόμουν ἀπ' τὸ σχολεῖο, διάβαζα μιὰ-δυὸ ὧρες,— περισσότερο διάβαζα τὸ βράδυ, μετὰ τὸ φαΐ, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Μπαμπᾶ,—κι' ἔστελνα τὴν ὑπηρέτριά μας νὰ μιλήσει κανενοῦ φίλου μου, ἀπ' αὐτοὺς ποὺ καθόνταν κοντὰ στὸ σπίτι μας, γιὰ νὰ παίξουμε. Καὶ παίζαμε, τὶς περισσότερες φορὲς χωρὶς ὄρεξη, τοὺς βώλους στὸ διάδρομο, τὸ τόπι, ἢ κάναμε πύργους στὴν τραπεζαρία μὲ τὰ κόκκαλα τοῦ ντόμινου. Βάζαμε τὸνα πάνω στἄλλο, κατὰ διάφορους τρόπους κι' ὅταν φτάναμε σ' ἕνα ὕψος, φωνάζαμε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο νὰ προσέξει μὴ κουνήσει τὸ τραπέζι καὶ γκρεμίσει τὸν πύργο. Γελούσαμε τότε δυνατά, μὲ τὸ πλατὺ ἐκεῖνο, φυσικὸ παιδιάτικο γέλιο, σπρωχνόμαστε καὶ τελευταῖα, ὅποιος ἀπ' τοὺς δυὸ πρόφταινε, ἔπεφτε πάνω στὸ τραπέζι, ὁ πύργος σωριάζουνταν σ' ἐρείπια καὶ τὸ παιχνίδι ἔπαιρνε τέλος... Τὰ χειμωνιάτικα ὅμως βράδυα δὲν παίζαμε ὁλοένα. Πολλὲς φορὲς δὲν εἴχαμε καθόλου ὄρεξη γιὰ παιχνίδια. Καθόμαστε στὴν κάμαρά μου, μπρὸς στὸ παράθυρο ποὺ φαινόταν ὁ δρόμος μὲ τὶς νεραντζιές, ἔρημος πιὰ καὶ στρωμένος μ' ἕνα σωρὸ φύλλα, ξεφυλλάγαμε τὰ μεγάλα, εἰκονογραφημένα βιβλία τοῦ 'Ιουλίου Βὲρν καὶ ζούσαμε μὲ τὴν παιδικὴ φαντασία μας στὰ παρθένα, ἀπέραντα δάση τῆς 'Αφρικῆς μὲ τὰ ὄμορφα ζῶα τους. 'Ερχόταν καμμιὰ φορὰ καὶ καθόταν κοντά μας κι' ἡ γιαγιά,— ποὺ ἔμενε πάντα τῆς κλεισμένη τὰ βράδυα στὴν τραπεζαρία ποῦταν ἀναμμένη ἡ σόμπα, γιατὶ ὑπέφερε ἀπὸ ρευματισμούς. Τὶς δείχναμε τότε τὶς εἰκόνες, ποὺ ἔβαζε τὰ γυαλιά της γιὰ νὰ τὶς δεῖ' (χωρὶς τὰ γυαλιὰ δὲν ἔβλεπε παρὰ μιὰ μουτζούρα— ὅπως μᾶς ἔλεγε,) καὶ στὸ τέλος τὴν παρακαλούσαμε νὰ μᾶς πεῖ κανένα παραμύθι. Καὶ δὲ μᾶς χαλοῦσε τὸ χατήρι· πάντα κάτι θἄχε νὰ μᾶς πεῖ ἀπὸ τὰ χελιοεπωμένα...

* * *

Τὶς ἀρχὲς τοῦ περασμένου Καλοκαιριοῦ,—ὅταν γύρισα στὴν Πατρίδα,—μὲ ρώτησαν στὸ σπίτι ποιὸ δωμάτιο προτιμοῦσα γιὰ νὰ μένω. 'Απ' τὰ διαθέσιμα δωμάτια, τὸ ἕνα ἔβλεπε πρὸς τὴ θάλασσα, τἄλλο ἦταν τὸ παλιὸ μου δωμάτιο ποῦχα τότε μὲ τὴν ἀδερφή μου καὶ ποὺ ἔβλεπε στὸ δρόμο μὲ τὶς νεραντζιές. Προτίμησα τὸ δεύτερο γιὰ νἄχω πιὸ ζωηρὲς τὶς ἀναμνήσεις τῆς παιδικῆς μου ζωῆς. Μπροστὰ στὸ παράθυρό του κάθησα πολλὲς φορὲς καὶ μ' ὁδηγὸ τὴν ἀνάμνηση καὶ τὴ νοσταλγία, εἶδα τ' ἀμέριμνο παιδὶ τῶν δώδεκα χρόνων μὲ τὴ μπλὲ ποδιά, νὰ τρέχει μὲ τἄλλα παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς καὶ νὰ παίζει στὸν ὄμορφο δρόμο τὰ τόσα καὶ τόσα παιχνίδια του. Καὶ μέσ' ἀπ' τὴ σκόνη ποὺ σήκωναν τώρα τὰ κάρρα ποὺ πήγαιναν νὰ φορτώσουν στὴν προκυμαία, καὶ τὰ ὀκνὰ φτερουγίσματα πόκαναν μὲ τὰ βαριά τους φτερὰ ἕνα κοπάδι χῆνες, εἶδα νὰ ξανοίγουν μιὰ-μιὰ καὶ νὰ σβύνονται στὴ στιγμή, οἱ πιὸ ὄμορφες εἰκόνες τῆς περασμένης ζωῆς...

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

Η ΜΑΙΡΗ

Μιὰ κόρη μπαίνει
φτωχὰ ντυμένη
στὴν ἐκκλησιά,

μ' ἕν' ἁγιοκέρι
στὸ δεξὶ χέρι
καὶ σταματᾶ,

σὰν κουρασμένη
ποὺ περιμένει
ξεκουρασιά,

στὴν Παναγία
ποὺ μὲ λατρεία
σεμνὴ κοιτᾶ.

Κάτι τῆς λέει
καὶ σιγοκλαίει
σὰν προσκυνεῖ...

Καθεὶς τὴν ξέρει
τὴ φτωχὴ Μαίρη
τὴν ὀρφανή,

ποῦχει μικρούλη
χλωμὸ ἀδερφούλη
καὶ ποὺ ποθεῖ

—μὲ ξερὸ στόμα
πάνω στὸ στρῶμα —
νὰ γιατρευθῆ...

ΡΙΤΑ Ν. ΜΠΟΥΜΗ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΟΥ

Ἀγαπητοί μου,

Ο ὄνειρο τῶν θαλασσοπόρων καὶ τῶν ἐξερευνητῶν ἦταν νὰ φθάσουν μιὰ μέρα στὸν Πόλο καὶ νὰ στήσουν μιὰ θριαμβευτικὴ σημαία, — ἀγγλική, ἀμερικανική, ἱσπανική, νορβηγική, τὴ σημαία τοῦ πρώτου τελοσπάντων,—στὸ σημεῖο ἀκριβῶς ἐκεῖνο ὅπου, ἂν δὲν ἦταν νοητός, θὰ ξεφύτρωνε ὁ ἄξωνας τῆς Γῆς. Τί ὄνειρο! Καὶ πόσους ἀνθρώπους δὲν ἔφαγε, αἰῶνες τώρα, στοὺς ἄξενους πάγους τοῦ βορείου ἢ τοῦ νοτίου Παγωμένου Ὠκεανοῦ! Ἀλλὰ ποιὸς νἄλεγε στοὺς τολμηροὺς ἐκείνους καὶ δυστυχισμένους, πὼς ὁ πρῶτος κατακτητής, τὸ σωτήριο ἔτος 1926, θὰ ἔφθανε κεῖ ὄχι μὲ πλοῖο, οὔτε μὲ ἔλκθυρο, οὔτε μὲ παγοπέδιλα, ἀλλὰ μὲ ἀερόπλοιο· καὶ πὼς δὲν θὰ *πατοῦσε*, παρὰ θὰ *πετοῦσε* ἀπὸ πάνω του σὰν πουλί!

Κι' ἡ σημαία λοιπόν; πὼς θὰ στηνόταν; — Ἔ, ἡ σημαία δὲν ἐστήθηκε: πετάχτηκε ἁπλῶς ἀπάνω στοὺς πάγους ἀπὸ τὸ ἀεροπλοιο τοῦ Ἀμοῦνδσεν. Ὁ πρῶτος μάλιστα ποὺ κατόρθωσε νὰ περάσει, — ὁ ἀμερικανὸς Μπέρντ, — ἀπὸ τὴ μεγάλη του συγκίνηση, ἀπὸ τὴ μεγάλη τρεμοῦλα τοῦ κρύου καὶ τῆς χαρᾶς, ξέχασε νὰ ρίξῃ τὴ σημαία. Γιατὶ ὁ Μπέρντ αὐτὸς ἐπρόλαβε δυὸ μέρες τὸν Ἀμοῦνδσεν. Ἄλλοῦ τὄνειρο, ποὺ λένε, κι' ἄλλοῦ τὸ θάμα. Ἔτσι ἐκεῖ ποὺ περιμέναμε νἀκούσουμε πὼς ἡ «Νορβηγία» ἔφτασε τέλος ἀπάνω ἀπ' τὸν Βόρειο Πόλο κι' ἐξιχνίασε τὸ προαιώνιο μυστήριό του, μάθαμε ἄξαφνα πὼς στὶς 10 Μαΐου αὐτὸ τὸ κατάφερε ἄλλος, ὁ ἀμερικανὸς Μπέρντ. Ὁ Ἀμοῦνδσεν ἔφθασε στὶς 12. Ἀλλὰ ἴδοὺ ἡ πρώτη-πρώτη εἴδηση, ποὺ σὰν ἱστορικὴ τὴν ἀντιγράφω ἐδῶ ἀπὸ μιὰν ἐφημερίδα:

«Κατὰ σημερινὰ ραδιοτηλεγραφήματα, ὁ ἀμερικανὸς ἀεροπόρος Μπέρντ, ἐπιστρέψας ἀπὸ τὸν Βόρειο Πόλο, ἀνεκοίνωσε ὅτι ἡ μαγνητικὴ βελόνη τῆς συνηθισμένης πυξίδος δὲν χρησιμεύει πολὺ στὰ περίχωρα τοῦ Πόλου καὶ γι' αὐτὸ ἐχρησιμοποίησε ἑξάντα· (γιὰ νὰ προσδιορίσῃ δηλαδὴ τὸ γεωγραφικὸ σημεῖο.) Ἀπάνω ἀπὸ τὸν Πόλο, εἰς μέτριον ὕψος, ἔκαμε πτήσεις ἐπὶ 15 λεπτὰ κι' εἶδε ὅτι ἐκεῖ δὲν ὑπάρχει οὔτε ἴχνος ζωῆς, εἶναι ὅμως δυνατὴ ἡ προσγείωσις ἀεροπλάνου. Ὅταν κατέβηκε ἀπὸ τὸ ἀεροπλάνο του, (ὄχι βέβαια ἀπάνω στὸν Πόλο), ἡ μύτη καὶ μερικὰ δάχτυλα τοῦ Μπέρντ ἦταν παγωμένα. Ἀφοῦ ἀναπαυθῇ λίγες ἡμέρες, ὁ ἀεροπόρος θὰ ξαναπάῃ στὸν Πόλο νὰ συνεχίσῃ τὶς παρατηρήσεις του κι' ἀπὸ κεῖ θὰ γυρίσῃ στὴν Ἀλάσκα. Ὁ Ἀμοῦνδσεν ποὺ ἐπισπεύδει στὸ Κίνγκς-Μπαίη τὶς ἑτοιμασίες του γιὰ τὸ ταξίδι τοῦ Πόλου, συνεχάρη ἀπὸ τοὺς πρώτους τὸν Ἀμερικανὸ ποὺ τὸν ἐπρόλαβε...»

Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ἐνῷ ὁ ἕνας ἔκανε ἑτοιμασίες, ὁ ἄλλος ἔκανε τὸ ταξίδι. Καὶ χαρὰ ἡ Ἀμερική; !... Μὴν τὰ ρωτᾶτε τί γίνεται κεῖ-πέρα, ἐπειδὴ πρῶτος ἕνας Ἀμερικανὸς κατάφερε νὰ ἰδῇ, ἂν ὄχι καὶ νὰ πατήσῃ, τὸ ἀπρόσιτο σημεῖο τῆς Γῆς! Ὡς καὶ μετάλλιο ἀναμνηστικὸ ἑτοιμάζουν, «ἰδιαίτερο ὅλως-διόλου κι' ἀντάξιο τοῦ μεγάλου κατορθώματος ποὺ θὰ ἐνθυμίζῃ!» Ἔ, δὲν ἔχουν ἄδικο! Τὸ προαιώνιο μυστήριο ἐξιχνιάσθηκε καὶ τὸ ἐξιχνίασε πρῶτος ὁ τυχερὸς αὐτὸς Μπέρντ. Τὸ εἶδε καὶ μᾶς τὸ εἶπε: «Οὔτε ἴχνος ζωῆς στὸν Πόλο· πάγοι μόνο καὶ κρύο ποὺ παγώνει ἡ μύτη σου, καὶ τὰ δάκτυλά σου...» θὰ πῆτε: μήπως αὐτὸ δὲν τὸ ξέραμε; .. Ναί, τὸ ξέραμε, τὸ μαντεύαμε, ἀλλὰ δὲν εἴμαστε καὶ βέβαιοι!

Γιατί, ἀπὸ αἰῶνες τώρα, ἐδούλευε ἡ φαντασία. Κι' ἄλλοι φανταζόνταν στὸν Πόλο μιὰ θάλασσα πλωτή, μὲ δική της ζωή, — ὑδρόβια ζῶα καὶ φυτά, — κι' ἄλλοι μιὰ ξηρά, ἕνα μεγάλο νησί, κατοικήσιμο, ποὺ μπορεῖ νἄχε καὶ... ἀνθρώπους. Λίγο ἀκόμα καὶ θἄλεγαν πὼς στὸν Πόλο εἶναι ὁ ἐπίγειος παράδεισος!.. Ἄλλοι πάλι φανταζόνταν περίεργα καὶ καταπληκτικὰ φαινόμενα, πελώριους μαγνῆτες (ἴδε καὶ «Σφίγγα τῶν Πάγων» τοῦ Ἰουλίου Βέρν,) δυνατὲς μαγνητικὲς ἕλξεις καὶ καθεξῆς. Δοιπὸν τίποτ' ἀπ' αὐτά. Μόνο ἡ μαγνητικὴ βελόνη δὲν λειτουργεῖ ἐκεῖ κανονικὰ καὶ γιὰ νὰ βρῇ κανεὶς τὸ σημεῖο, πρέπει νὰ μεταχειριστῇ ἑξάντα. Κι' οὔτε θάλασσα, οὔτε νησί, οὔτε δέντρα, οὔτε ζῶα. Πάγοι, κρύο κι' ἐρημιά. Αὐτὸς εἶναι ὁ Πόλος καὶ καμμιὰ δὲν χωρεῖ πιὰ ἀμφιβολία. Οἱ φαντασίες ποὺ ὀργίαζαν, ἂς ἡσυχάσουν. Κι' οἱ μυθιστοριογράφοι ἂς ζητήσουν ***μυστήρια*** ἀλλοῦ.

Ἀλλὰ ποῦ, ἀφοῦ κι' ὁ Πόλος κατακτήθηκε; — Ἄ, μὴ σᾶς μέλει! Ὑπάρχουν στὸν «κόσμο» καὶ «χῶρες» ποὺ δὲν κατακτήθηκαν ἀκόμα. Καὶ μὴν πᾶτε πολύ... μακριά. Μόνο ὧς τό... φεγγάρι. Δὲν σᾶς φτάνει κι' αὐτό; Νὰ πιὸ πάνω ὁ Ἄρης, ἡ Ἀφροδίτη... Ποιὸς θἄλεγε, ἀλήθεια, στοὺς ἀνθρώπους, ἐδῶ καὶ πενταχόσια ἢ διακόσια χρόνια, πὼς θὰ πήγαιναν σήμερα στὸ Βόρειο Πόλο πετώντας; Καὶ μετὰ διακόσια χρόνια, ποιὸς ξέρει ἂν δὲν θὰ πηγαίνουν στὸν οὐρανό; Ἕνα μεγάλο κανόνι... μιὰ ἄμαξα μέσα ἀντὶ γιὰ σφαῖρα... μέσα στὴν ἄμαξα ἐπιβάτες... μιὰ κανονιά... κι' ἡ ἄμαξα, σὲ λίγα λεπτά, φτάνει στὸ Φεγγάρι. Πῶς θὰ γυρίσῃ ὅμως; Ἄ, δὲν ξέρω. Κι' αὐτὸ μόνο μὲ κάνει νὰ διστάζω. Εἶδέ, ἂν κι' ἡ ἐπιστροφὴ ἦταν ἐξασφαλισμένη, θὰ πήγαινα κι' ἐγώ.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλο].

— Συνεχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Δειλοί κι' ὑποκριτές, ὅταν τὸν ἀπαντοῦσαν κάτω ἀπ' τὰ δέντρα, τοῦ ἔβγαζαν τὸ καπέλο καὶ χαμογελοῦσαν στὸ παιδί· μὰ ὅταν ὁ Τζὰκ γύριζε στὸ σπίτι μόνος, τὸν φοβέριζαν μὲ τὸ γρόθο.

Ἦταν προπάντων μιὰ ἀσχημότατη γριά, — ἐκείνη ποὺ τοῦ εἶχε δεῖξει τὴν πρώτη μέρα τὸ δρόμο, — μιὰ σωστὴ Στρίγγλα ποὺ τὴν ἔβλεπε ἀκόμα καὶ στὸν ὕπνο του. Κυρὰ-Μπάμπω τὴν ἔλεγαν. Ὅταν ἄφινε πιὰ τὸν δασοφύλακα, γιὰ νὰ γυρίσῃ μὲ τὸ λιοβασίλεμα στὶς Καστανούλες, ὁ Τζὰκ τὴν ἔβριζε πάντα στὸ δρόμο του. Καθισμένη σ' ἕναν ὄχτο, μὲ τὸ ζεμπίλι της, ἡ γρηὰ κλέφτρα τοῦ δάσους λὲς καὶ τὸν περίμενε. Τὸν ἄφινε νὰ περάσῃ σιγά, ξυστὰ-ξυστὰ ἀπὸ μπροστά της, κι' ἔπειτα τοῦ φώναζε:

— Ἔ!.. σὲ εἶδα, σὲ εἶδα!.. Τί τρέχεις;.. Στάσου, παλιόπαιδο, νὰ σοῦ ἀργάσω τὸ τομάρι μὲ τὸ ραβδί μου!..

Καὶ σηκωνόταν, καὶ τὸν κυνηγοῦσε, ἔτσι στὰ ψέμματα, γιὰ νὰ τὸν τρομάξῃ. Κι' ὁ Τζὰκ ἔτρεχε κι' ἔφτανε στὶς Καστανούλες τρομαγμένος, λαχανιασμένος. Ἀδιάφορο! Κι' αὐτοὶ ἀκόμα οἱ τρόμοι ἔδιναν περισσότερη ποίηση στὸ δάσος, γιατὶ πρόσθεταν στὸ μεγαλεῖο του καὶ τὸ θέλγητρο τοῦ κινδύνου.

Γυρίζοντας ἀπὸ τὶς περιπλανήσεις του, ὁ Τζὰκ ἔβρισκε τὴ μητέρα του νὰ σιγοκουβεντιάζῃ στὴν κουζίνα μὲ τὴ γυναῖκα τοῦ δασοφύλακα. Μιὰ μεγάλη σιωπὴ βάραινε τὸ σπίτι ὅλο. Δὲν ἄκουγες παρὰ τὸ ρυθμικὸ κρότο τοῦ μεγάλου ρολογιοῦ τῆς τραπεζαρίας. Τὸ παιδὶ φιλοῦσε τὴ μητέρα ποὺ τοῦ ἔγνεφε μὲ τὸ δάχτυλο στὸ στόμα:

— Σούτ!.. Σιωπή!.. Εἶναι ἀπάνω!.. Ἐργάζεται!..

Ὁ Τζὰκ καθόταν μιὰ στιγμὴ ἀκίνητος· μὰ σὲ λίγο τὸ ξεχνοῦσε, σηκωνόταν καὶ περπατοῦσε ἢ μιλοῦσε δυνατά.

— Ἡσυχία! τοῦ θύμιζε κάθε τόσο ἡ μητέρα του.

Ἔπειτα ἡ κυρὰ-Παγώνα ἔστρωνε τὸ τραπέζι, προσέχοντας νὰ μὴν κάνουν τὸν ἐλάχιστο κρότο τὰ πιατικά. Σιωπή! ἡσυχία! Ὁ ποιητὴς ἐργαζόταν. Φόβος καὶ τρόμος!..

Εἶχε ἀρχίσει, καθὼς ἔλεγε, νὰ γράφῃ τὴν ***Κόρη τοῦ Φάουστ***. Κι' ὅλη τὴν ἡμέρα σχεδὸν ἦταν κλεισμένος στὸ γραφεῖο του, ἐκεῖ πάνω στὸ πυργάκι, μόνος μὲ τὴ φύση, ποὺ τὴν ἔβλεπε ἀπὸ τὰ παράθυρα, καὶ μὲ τὴν ἔμπνευσή του. Ἡ ἐργασία ὅμως δὲν προχωροῦσε καθόλου. Οὔτε δυὸ στίχους τὴν ἡμέρα δὲν κατάφερνε. Ἔγραφε, ἔσβυνε, ξαναγράφε, ξανάσβυνε, καὶ τὴν περισσότερη ὥρα σουλατσάριζε, ρέμβαζε, συλλογιόταν...

Ὅταν ἄκουγε στὴ σκάλα τὰ βήματα τῆς Ἴδας, τσακιζόταν, ἂν ἦταν ὀρθός, νὰ καθήσῃ στὸ τραπέζι του, νὰ πιάσῃ τὴν πέννα καὶ νὰ πάρῃ μιὰ ἔκφρασῃ στοχαστικὴ ἢ ἐμπνευσμένη.

— Ἐμπρός! φώναζε στὸ δειλὸ χτύπημα τῆς πόρτας.

— Ἤρθα νὰ ἰδῶ τὸν ποιητή μου! ἔλεγε μπαίνοντας ἡ Ἴδα. Λοιπόν, πῶς πάει ἡ ἔμπνευση; Ὁ ποιητής μου εἶναι εὐχαριστημένος;

Τὸ «ποιητὴς» τὸ πρόφερε ἀλλόκοτα, σὰν «ποιτὴς», κι' αὐτὸ πείραζε πολὺ τὸν Νταρζαντόν.

— Εὐχαριστημένος! ἀπαντοῦσε. Στὸ τρομερὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα τῶν γραμμάτων ποὺ δὲν εἶναι παρὰ ἕνας ἀκατάπαυστος πνευματικὸς ἀγώνας, μπορεῖ ποτὲ νὰ εἶναι κανεὶς εὐχαριστημένος;

— Ἀλήθεια, φίλε μου!.. Τελοσπάντων, κοντεύει ἡ «Κόρη τοῦ Φάουστ»;..

Ὁ Νταρζαντὸν ἐθύμωνε.

— Τί, τί; ἂν κοντεύει ἡ «Κόρη τοῦ Φάουστ»;.. Δὲν ξέρεις λοιπὸν πὼς ὁ Γκαῖτε γιὰ νὰ γράψῃ τὸ δικό του «Φάουστ», ἔκαμε δέκα χρόνια; Κι' ὅμως ἐκεῖνος ζοῦσε σὲ διαρκῆ ἐπικοινωνία μὲ καλλιτέχνες, σ' ἕνα «περιβάλλον» καθαυτὸ διανοητικό. Δὲν ἦταν καταδικασμένος σὰν καὶ μένα σὲ μιὰ ἐρημιὰ ποὺ φέρνει τὴν ἀδράνεια, τὴ ρέμβη, τὴν ἐκμηδένισῃ κάθε ἰδέας!

Σ' αὐτὰ ἡ Ἴδα δὲν ἀπαντοῦσε τίποτα. Τάκουγε κάθε μέρα, δὲν τὰ πολυκαταλάβαινε βέβαια, ἀλλὰ μόνο ἀπὸ τὸν τόνο ποὺ τἄλεγε ὁ «ποιτής» της, ἡ δυστυχισμένη ἐμάντευε πὼς τῆς παραπονιόταν, πὼς τὴ μεμφόταν γι' αὐτὴ τὴν ἐρημιὰ καὶ γι' αὐτὴν τὴν ἔλλειψη πνευματικῆς ἐπικοινωνίας. Σὰ νὰ τῆς ἔλεγε: «μπορεῖς σὺ νἀντικαταστήσῃς τὸ καλλιτεχνικὸ περιβάλλον ποὺ μοῦ λείπει;..» Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς ἡ γυναῖκα του τοῦ φαινόταν ὁλοένα καὶ πιὸ κουτὴ κι' ἔπλητε μαζί της ὅπως κι' ὅταν ἦταν μονάχος. Εἶχε κάνει μεγάλο λάθος νἀπομονωθῇ μὲ τὴν Ἴδα σὲ μιὰ τόσο ἔρημη ἐξοχή.

Στενοχωριόταν φοβερά, δὲν ἤξερε πῶς νὰ σκοτώνῃ τὸν καιρό του. Γελοῦσε τὸν ἑαυτό του πὼς ἐργάζεται, πὼς γράφει, ἀλλὰ πραγματικῶς δὲν ἔκανε τίποτα, τίποτα. Ὤ, πῶς παραφύλαγε κάθε πρωὶ τὸν ταχυδρόμο ποὺ τοῦ ἔφερνε τρεῖς-τέσσερις παριζιάνικες ἐφημερίδες, καὶ μὲ τί ἀνυπομονησία ἔσχιζε τὰ πολύχρωμα περικαλύμματά τους καὶ ριχνόταν στὸ διάβασμα! Θἄλεγες πὼς περίμενε νὰ βρῇ στὶς στήλες τους καμμιὰ εἴδηση ποὺ νὰ τὸν ἀφορᾷ, κανένα ἄρθρο π. χ. γιὰ τὸ βιβλίο ποὺ δὲν ἔγραφε ἀκόμα ἢ καμμιὰ κριτικὴ γιὰ τὸ θεατρικὸ ἔργο ποὺ τὄχε φυλαγμένο στὸ συρτάρι του... Διάβαζε τὶς ἐφημερίδες του χωρὶς νὰ πηδᾷ οὔτε γραμμή, ὡς τὄνομα τοῦ τυπογράφου. Καὶ πάντα ἔβρισκε κάτι ποὺ τὸν θύμωνε καὶ τὸν ἔκανε νἀρχίζει τὰ δικά του, τὰ συνειθισμένα του, στὸ τραπέζι:

Οἱ ἄλλοι εἶχαν τύχη. Τοὺς ἔπαιζαν ἔργα, καὶ τί ἔργα! Τοὺς τύπωναν βιβλία, καὶ τί βιβλία! Αὐτουνοῦ τίποτα, ποτέ. Καὶ τὸ χειρότερο ἦταν ποὺ οἱ ἰδέες, τὰ θέματα κυκλοφοροῦν στὸν ἀέρα, τἀναπνέει καθένας, τὰ παίρνει καθένας, κι' ἐκεῖνοι ποὺ τυπώνονται ἢ παίζονται πρῶτοι, κάνουν περιττὴ τὴν ἐργασία τῶν ἄλλων. Ἔτσι δὲν περνοῦσε ἑβδομάδα χωρὶς νὰ ἰδῇ πὼς κάποιος τοῦκλεψε μιὰ ἰδέα.

— Νά, νά, Ἴδα!.. Χθὲς στὸ Γαλλικὸ Θέατρο παίχθηκε ἕνα καινούργιο ἔργο τοῦ Ἐμιλ Ὠζιέ.* Εἶναι ἀπαράλλαχτο τὰ «Μῆλα τῆς Ἀταλάντης» μου.

— Πῶς; σοῦ ἔκλεψαν τὰ «Μῆλα τῆς Ἀταλάντης»; Εἶναι φοβερό! Θὰ γράψω ἐγὼ αὐτουνοῦ τοῦ κυρίου *Λωζιέ!* φώναζε ἡ κυρία Νταρζαντὸν θυμωμένη.

Κι' ἐκεῖνος πικρά:

— Ἔτσι συμβαίνει ὅταν λείπῃ κανεὶς ἀπὸ κεῖ. Οἱ ἄλλοι τοῦ παίρνουν τὴ θέσῃ.

Κι' ὅμως τόνειρο τῆς ζωῆς του ἔλης δὲν ἦταν μιὰ φωλίτσα στὴν ἐξοχή;.. Ποιὸς τοῦ ἔφταιγε τώρα;

Ὅλοι κι' ὅλα, — ἐνόμιζε ὁ ἐγωιστής, — ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἑαυτό του...

Στὸ τραπέζι, ὅπου δὲν ἄκουγε παρὰ μομφὲς καὶ παράπονα, — τί «εὐτυχισμένοι» ἀλήθεια ποὺ «ζοῦσαν κι' οἱ τρεῖς»! — ὁ Τζὰκ δὲν ἔβγαζε μιλιά. Σώπαινε συμμαζεμένος, κρυμμένος σχεδόν, γιὰ νὰ τὸν ξεχνοῦν. Ἀλλὰ ὅσο θύμωνε γιὰ κεῖνα ὅλα ὁ Νταρζαντόν, τόσο ξυπνοῦσε ἡ παλιά του γιὰ τὸ παιδὶ ἀντιπάθεια, καὶ τὸ χέρι του ποὺ ἔτρεμε ὅταν τοῦ ἔβαζε νὰ πιῇ, καὶ τὸ συνοφρύωμά του ὅταν τὸν κοίταζε, φανέρωναν στὸν Τζὰκ ἕνα μῖσος ποὺ ἀφορμὴ γύρευε γιὰ νὰ ξεσπάσῃ...

(Ἀκολουθεῖ)

(*) Emile Augier, γνωστότατος θεατρικὸς συγγραφεὺς τοῦ περασμένου αἰῶνος.

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΙ' Η ΜΑΥΡΗ ΑΡΚΟΥΔΑ

ΚΓ'.

Ἀπὸ τὶς φωνὲς καὶ τὸ κακὸ ποὺ κάνουν αὐτοὶ οἱ κύριοι, ξυπνᾷ ὅλη ἡ γειτονιὰ καὶ σὲ λίγο ὅλη ἡ χώρα. Ἄντρες, γυναῖκες, παιδιά, μὲ τὰ νυχτικά τους, μὲ λάμπες, μὲ λύχνους, μὲ κεριά, πετιοῦνται ἔξω τρομαγμένοι νὰ ἰδοῦν, νὰ μάθουν τί στάθηκε.

— Ἔπιασε φωτιά; ποῦ; ποῦ; ρωτᾷ ὁ ἕνας.

— Λῃστές; ρωτᾷ ὁ ἄλλος. Ποῦ μπῆκαν; ποιὸν ἔσφαξαν;... Θέ μου!

— Καλέ, μὴν εἶν' ἐπανάσταση; Ἀκούω σὰν κανονιὲς στὰ προάστεια...

— Ὄχι, ὄχι, θὰ φούσκωσε τὸ ποτάμι καὶ θὰ πλημμύρισαν οἱ κάτω γειτονιές. Δὲν ἀκοῦτε τὴ βουή;

Ἔτσι, στὸν τρόμο, στὴν ἀγωνία, δούλευαν οἱ φαντασίες τῶν ἀνθρώπων. Ἐπιτέλους βρέθηκε κι' ἕνας ποὺ ἤξερε νὰ τοὺς πληροφορήσῃ:

— Τίποτα, τίποτ' ἀπ' αὐτά!.. Ἡ Ἀράπα μπῆκε στὴ Λέσχη τῶν Φλυάρων κι' ἔφαγε κιόλα κάποιον ἀπ' αὐτούς!

— Μάννα μου!... Δυστυχία μας!

Κι' ἀκούγοντας τὴν τρομερὴ αὐτὴ εἴδηση, οἱ ἄνθρωποι ξαναμπαίνουν γρήγορα καὶ κλείνονται στὰ σπίτια τους.

— Κλεῖστε! φωνάζουν ἀμπαρώστε!.. σβύστε τὰ φῶτα!.. Ἡ Ἀράπα!

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Τ'ΑΛΟΓΑΤΑΚΙΑ

(Ἐξομολόγηση παιδιοῦ)

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 112]

«Ὤ! πῶς τὰ μισῶ τἀλογατάκια! Τἀλογατάκια, ποὺ τόσο ἄλλοτε τἀγαποῦσα, ποὺ ἤταν ἡ μόνη μου χαρά, τὸ μόνο μου παιχνίδι... Τὰ μισῶ τόσο, ποὺ βρίσκω ἀνακούφιση σὰ μάθω ἢ δῶ πὼς κάποιο ἄλογο, μικρὸ ἢ μεγάλο, ἔπαθε κακό, πὼς κάποιο τσακίστηκε, πὼς κάποιο σκοτώθηκε... Τὰ μισῶ... τὰ μισῶ... τὰ μισῶ! Δὲν μπορῶ νὰ νιώσω τ' εἶναι αὐτὸ ποὺ φώλιασε μέσα στὰ σωλάγνα μου καὶ καίνε ἀπὸ λύσσα σὰν ἀντικρύσω ἄλογο. Ἄχ, Θέ μου! γιατὶ νὰ τὰ μισῶ ἔτσι; Καὶ μόνο ἀπὸ κάποιο κακὸ ποὺ κάνανε δυὸ ἄγρια ἄλογα—ὄχι σὰν ὅλα τἄλλα—καὶ ποὺ τὰ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου, γιατὶ νὰ τὰ ἐχτρεύομαι ὅλα;... Ἀφοῦ εἶναι τόσο καλὰ τὰ καϊμένα, τόσο ὁμορφα τὰ μικρὰ τἀλογατάκια, καὶ κάνουνε τόσο παιχνίδια, πηδᾶνε, χορεύουνε, τόσο πολὺ ἀγαπημένα μου ἄλλοτε ποὺ πολλὲς φορὲς τὄσκαλα ἀπὸ τὸ σχολεῖο μου γιὰ νὰ παίξω μ' ἕνα ξύλινο ἀλογάκι—καὶ τί, ἕνα κουφάρι ἄψυχο, γιομάτο ἀχερα. Ὦ! ἂν ἤταν ζωντανὸ μὲ χαρούμενη καὶ μικρὴ ψυχὴ σὰν τὴ δική μου, νὰ νιώθει τὸ φῶς τοῦ ἥλιου ποὺ τὸ ζωογονεῖσε, θὰ τρελλαινόμουν ἀπὸ τὴ χαρά μου... Ὅμως οὔτε αὐτὰ—ἄκουές ἐκεῖ!—οὔτε τὰ μικρὰ δὲν ἀγαπῶ καὶ δὲ θέλω νὰ ξαναδῶ μπροστά μου. Καὶ χωρὶς αὐτὰ τἄκακα νὰ φτάξουνε σὲ τίποτα, ἀλλὰ μόνο ποὺ κάποια μεγάλα καὶ ἄγρια, ποὺ μόνος μου τἄειδα νὰ πέφκουνε...

«Ὦ, Χριστέ μου, πῶς θυμᾶμαι τὴν ὥρα μιᾶς ὡραίας ἀνοιξιάτικης μέρας — τί ἤθελα νὰ βγῶ περίπατο; — ὤ, πῶς τρόμαξα τὴ στιγμὴ ποὺ ἀφηνιασμένα, ἄγρια πέφτανε πάνω σ' ἕνα γέρο ζητιάνο καὶ τὸν κουβαριάζιανε! Διστάνθηκα νὰ μοῦ ξεριζώνουν κάτι ἀπὸ μέσα μου... Καὶ τὰ χείλια μου ἄσπριαν, τὸ κεφάλι μου καὶ τἀφτιά μου βούζιαν καὶ τὰ πόδια μου τρεμούλιαζαν. Μοῦ εἶπαν ἔπειτα πὼς λιποθύμησα κι' ἔπεσα. Μὰ πῶς λιποθύμησα, χαί χα! χα! ἀφοῦ ἐγὼ κείνη τὴ στιγμὴ τοῦ σπαραγμοῦ γίγαντας κι ἄρπαξα κι' ἔσσσα τὸ γέρο μὲ τὰ κουρελιάρικα ρούχα, μὲ τὸ βαρύ του πόνο στὴν ψυχή, φανερωμένο στὸ ρυτιδωμένο του πρόσωπο, τὸν ἔσσσα καὶ σκότωσα τὰ μεγάλα κι ἄγρια ἀλόγατα. Ναί, ὦ ναί!—τὰ σκότωσα μὲ τὰ χέρια μου καὶ γι αὐτὸ μου τὸ κατόρθωμα μοῦ χαμογελοῦσε ἕνα Χερουβεὶμ ἀπὸ τὸν οὐρανό. Ὄχι, δὲ θαρρῶ νὰ λιποθύμησα, γιατὶ τὴ μεγάλη στιγμὴ γινόταν μιὰ ἀπέσαντη μεταμόρφωση μέσα στὴν ψυχή μου: *Τὸ μῖσος διαδεχόταν τὴν ἀγάπη* κι ἔπρεπε νὰ βρίσκουμαι σ' ὅλο τὸν ἑαυτό μου, δυνατός, μεγάλος, καταστροφέας καὶ δημιουργὸς γιὰ νὰ μπορέσω μόνος μου νὰ κάνω στὴν ψυχή μου τὴν ἀλλαξιὰ αὐτήν. Δὲ λιποθύμησα λοιπόν. Ἀλλὰ θὰ πήρανε—ποιὸς τό ξέρει!—γιὰ λιποθυμιὰ τὴ νεκρωμάρα ποὺ πέφτει ὁ ἄνθρωπος σὰν τοῦ ξερριζώσουνε τὸ μεγάλο Αἴσταμα ποὺ θεμέλιωσε ὁ Χριστός μας, τὴν Ἀγάπη. Ἔτσι θἄπεσε καὶ τὸ δικό μου τὸ σῶμα... Ἄ, ναί! Ἔτσι θὰ λιποθύμησα καὶ καλὰ τὸ εἶπανε...

«Κι ἔμεινα ἀπὸ τότε μὲ τὸ μῖσος γιὰ τὰ πρῖν πολυαγαπημένα πλάσματα, τἀλογατάκια, ποὺ ἤταν ἡ μόνη μου χαρά, τὸ μόνο μου παιχνίδι—κι ὡ τώρα πὼς τὰ μισῶ τἀλογατάκια!..»

Βασίλισσα στὶς Παπαρούνες

ΜΕΣ' ΣΤΗ ΦΥΣΗ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 125]

Ὁ δρόμος, φέροντάς με ἀπ' τὴν πόλη, μὲ ρίχνει σὲ μιὰ μεγάλη ρεματιά, ὅπου τρέχει ἀδιάκοπα ἕνα μικρὸ ἀλλὰ δροσερὸ ποταμάκι...

Ἀφοῦ ἔρριξα λίγες βιαστικὲς μὰ καὶ θαυμαστικὲς ματιὲς γύρο μου, προχώρησα ἀπόμα κι' ἔφτασα μπρὸς σ' ἕνα μύλο... Ὁ τροχός του εἴτανε ἀπὸ καιρὸ χαλασμένος κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος σὲ πολλὲς μεριὲς γκρεμισμένος· δίπλα του ἔτρεχε τὸ ποταμάκι, ἀσυγκίνητο ἀπ' τὴν καταστροφὴ τοῦ παλιοῦ του φίλου...

Μέσ' στὴ βαθειὰ ρεματιά, στὰ πλάγια της, ἤταν ὅλο μεγάλα πεῦκα καὶ ψηλὲς βολανιδιὲς· στὴν ὄμορφη σκιά τους ἀναπαύτηκα λιγάκι, κοιτάζοντας τὸν ἥλιο ποὺ βασίλευε πίσ' ἀπὸ ἕνα μακρινὸ βουνό, ποὺ φαινότανε σὰ σκιὰ στὰ βάθος τοῦ ὁρίζοντα...

Ἡ δύση ἤταν κατακόκκινη· μιὰ μαγευτικὴ ἡσυχία ἁπλωνόταν τριγύρω μου, ποὺ τίποτα δὲν τὴν τάραζε, ἔξω ἀπ' τὰ πολλὰ κελαϊδίσματα τῶν πουλιῶν ποὺ πετούσανε ἀπὸ δέντρο σὲ δέντρο κι' ἀπ' τὰ δυνατὰ κουδουνίσματα τῶν προβάτων ποὺ βόσκανε μέσ' στὴ μεγάλη ρεματιά...

Μικρὸς Καλλιτέχνης

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΔΝΕΚΔΟΤΟ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 129]

Γιὰ νὰ δεῖξουν τὴν ταχύτητα τῆς ἁμαξοσοιχίας Παρισίων—Λυών, οἱ Γάλλοι διηγοῦνται τὸ ἑξῆς:

—Μιὰ φορά, ἕνας ἐπιβάτης φιλονείκησε μὲ τὸ σταθμάρχη τοῦ σταθμοῦ Λυών καὶ σήκωσε τὸ χέρι του νὰ τὸν κτυπήσῃ. Ὅταν τὸ κατέβασε ὅμως, ἀντὶ νὰ κτυπήσῃ τὸν σταθμάρχη τοῦ σταθμοῦ Λυών, κτύπησε τὸν σταθμάρχη τοῦ σταθμοῦ Παρισίων. Γιατὶ τὸ τραῖνο, ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε φθάσει στὸ Παρίσι!

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Γιὸς τῆς Νυκτὸς

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ κύριος στὸν μικρὸ ὑπηρέτη τοῦ ξενοδοχείου:

— Νὰ μὲ ξυπνήσῃς πρωΐ-πρωΐ αὔριο, γιατὶ θὰ φύγω. Ἀκοῦς;

—Ἔννοια σας, κύριε. Μόλις μοῦ χτυπήσετε τὸ κουδούνι, θἀρθῶ νὰ σᾶς ξυπνίσω.

Δροσερὸ Λουλούδι

***

Στὴν Ἀριθμητική.

— Τί κάνεις ἐκεῖ; Ἀφαίρεσες τὶς ὁκάδες τὸ λάδι ἀπὸ τὶς ὁκάδες τὶς ἐλιές; Μπορεῖς, ἀνόητε, νὰ βγάλῃς ἀπὸ καρύδια πορτοκάλια;

—Ὄχι· μὰ ἀπὸ τὶς ἐλιὲς δὲν βγαίνει τὸ λάδι;

Ξάνθιππος

***

Ἐγάρισαν στὸν Τοτὸ ἕνα ρολογάκι.

— Δός μου το, τοῦ λέει ὁ πατέρας του, νὰ τὸ βάλω στὴν ὥρα.

Κι' ὁ Τοτός:

— Ναί, μπαμπά. νὰ μου τὸ βάλετε στὴν ὥρα ποὺ σχολνοῦμε.

Διαβολεμένο Ροδιτάκι

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 18 Μαΐου 1926.

ΟΔΟΙ οἱ φίλοι μου μοῦ γράφουν εὐχαριστημένοι γιὰ τὴν τακτικὴ κι' ἔγκαιρον ἔκδοση τοῦ φύλλου. Τὸ ἀξάθατο τὸ πρωΐ εἶναι τώρα στὰ χέρια ὅλων. Καὶ στὶς Ἐπαρχίες τὸχουν τὴ Δευτέρα. Αὐτὸ κατορθώθηκε ἀφότου πῆγα στὸ Τυπογραφεῖο Ἐφηγιάδου ποὺ εἶναι δυὸ βήματα ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου. Ἀλλὰ κι' ἀπὸ τὸ τύπωμα, καλλιτεχνικὸ καὶ καθαρότατο, τόσο τοῦ κειρέγου ὅσο καὶ τῶν εἰκόνων, δὲν ἔχετε τώρα παράπονο. Βλέπετε λοιπὸν ὅτι κάνω τὸ καλύτερο γιὰ νὰ σᾶς ἔχω εὐχαριστημένους. Ἀγαπᾶτε μὲ καὶ σεῖς καὶ μὴν παύετε νὰ ἐνεργῆτε γιὰ τὴ διάδοσή μου. Τὸ Ἐσσπάθωμα εἶναι ὁ καλύτερος τρόπος, ὄχι μόνο γιὰ νὰ μοῦ δείχνετε τὴν ἀγάπη σας, παρὰ καὶ γιὰ νὰ μὲ βοηθῆτε στὸ ἔργο μου καὶ νὰ μ' εὐκολύνετε νὰ βελτιώνω διάρκῶς τὸ ἀγαπητό σας περιοδικό.

Ὄχι, *Λένα Ἀντωνιάδου*, ἄδικα φοβήθηκες μὴ μὲ κουράσῃς. Ἐγὼ διαβάζω μ' ἐνδιαφέρο καὶ μ' εὐχαρίστηση τὰ γράμματα τῶν φίλων μου, ὅσο μεγάλα κι' ἂν εἶναι. Καὶ τὸ δικό σου ἤταν τόσο σύντομο! Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια καὶ πιστεῦω ὅτι ποτὲ δὲν θὰ μ' ἀφήσῃς γι' ἄλλα περιοδικὰ ποὺ θὰ μποροῦσε καὶ νὰ σὲ βλέφουν, νὰ πέσῃς δηλαδή, κατὰ τὴν παροιμία ποὺ θυμίζεις. «Ἀπὸ τὰ χαλιὰ στὰ τσαλιά». Ἄ, μπά! τέτοια τρέλα!.. Δὲν θὰ πάρῃς ὅμως καὶ φευδώνυμο, νὰ μοῦ γράφῃς συχνότερα;

Νανότα, ἂν δὲν «σοῦ μίλησα καθόλου», θὰ πῇ ὅτι δὲν ἔλαβα τὰ γράμματα ποὺ λές. Μὰ μὲ πολλὰ, μὰ μὲ λίγα, ἐγὼ πάντα μιλῶ. Γράψε μου λοιπὸν καὶ μὴ σὲ μέλει. Χαίρω πολὺ ποὺ ἔχετε ἀλληλογραφία μὲ τὶς καλές μου φίλες *Μάγισσα, Λέλια* καὶ *Βάρκα τοῦ Κανάρη*. Ἔ, μὰ ταιριάξατε... Στὴν πόλη σας ἔχω 50 Διαπλασόπουλα καὶ θὰ μποροῦσες νὰ γνωρίσῃς τὰ πιὸ πρόθυμα, γιὰ νὰ ἱδρύσετε Σύλλογο, μὲ μιὰ Μικρὴ Ἀγγελία. Δὲν ξέρω αὐτὸ τὸ Δεξικὸ ποὺ λές· μὴν ἤθελες νὰ πῇς τὸ Ἐγκυκλοπαιδικὸ τοῦ Ἐλευθεροῦδάκη; Αὐτὸ μάλιστα, θὰ εἶναι πολὺ καλὸ καὶ νὰ ἐγγραφῆς. Ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς, νὰ πάρῃς πρῶτα-πρῶτα Γκαῖτε, Σίλλερ, Λέσσιγκ, Χάϊνε.

Ἀφοῦ σ' ἐμπόδιζαν τὰ μαθήματα, *Κρινόλευκη Νεράϊδα*, δὲν πειράζει ποὺ ἔκαμες ἕνα μῆνα νὰ μοῦ γράψῃς. Χαίρω ποὺ δὲν ἀπογοητεύθηκες ἀπὸ τὴν ἀπόρριψη τῶν κομματιῶν σου, ἀλλὰ βάλθηκες νὰ μοῦ στείλῃς ἄλλα καλύτερα. Ἔτσι κάνουν ὅλοι ὅσοι θέλουν νὰ πάνε μπροστά: ὑπερτιθοῦν τὰ ἐμπόδια, προχωροῦν. Ἀλλὰ γι' αὐτὸ χρειάζεται ὑπομονή, ἐπιμονή, θάρρος, σταθερότης.

Ναί, *Λέλια*, πέρασι μοῦ ἔγραφες συχνότερα· ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ ποὺ ὅσο μεγαλώνει κανεῖς, τόσο πληθαίνουν οἱ ἀσχολίες του, οἱ φροντίδες του, καὶ τόσο λιγότερος καιρὸς τοῦ μένει γιὰ τὸν ἑαυτό του... Εἶδα καὶ πῶς περνᾶς τὴν ἡμέρα σου καὶ τὴν ἀπορία ποὺ ἔχεις, ἂν εἶναι καλύτερα νὰ ἐργάζεται κανεῖς μὲ σύστημα, μὲ τάξη, μὲ ὥρες, μὲ πρόγραμμα, ἢ νὰ κάνῃ ἄτακτα ὅ,τι τοὔρχεται κι' ὅ,τι τοῦ γουστάρει. Ἀλήθεια, τὸ πρῶτο εἶναι λιγάκι σχολαστικό, ἀλλ' ἀπαραίτητο, στοχαζόμαι, γιὰ ὅσους ἔχουν πολλὲς ἀσχολίες κι' ὑποχρεωτικές. Τὸ δεύτερο, πιὸ εὐχάριστο, εἶναι γιὰ κείνους ποὺ ἔχουν λιγότερες καὶ τὶς κάνουν γιὰ δική τους εὐχαρίστηση χωρὶς καμμιὰ ὑποχρέωση. Δὲν εἶναι, νομίζω, ἡ δική σου περίπτωση ἀφότου τελείωσες τὸ σχολεῖο;

Θὰ εἴδες, *Ἐνοχλητική Μυγίτσα*, ὅτι σοῦ ἀνέκρινα τὸ ψευδώνυμο κι' ἐλπίζω νὰ μὴν κάνῃς πιὰ τόσον καιρὸ νὰ μοῦ γράψῃς. Ὁ «Βέρτερος», τὸ περίφημο μυθιστόρημα τοῦ Γκαῖτε, δὲν εἶναι γιὰ παιδικὴ βιβλιοθήκη ἤ, νὰ σοῦ πῶ καλύτερα, εἶναι ἀπὸ τὰ βιβλία ἐκεῖνα ποὺ πρέπει νὰ διαβαστοῦν ἀργότερα. Ὥστε ἂν τὸ βρῇς πουθενά, μπορεῖς νὰ τὸ πάρῃς γιὰ νὰ τὸ φυλάξῃς. Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ σου λόγια. Νί, σὰ σὲ μιὰ μητέρα μακρινή, ἐμπιστεύσου μου «τοὺς φόβους σου, τὶς ἐλπίδες σου καὶ τὶς ἀπορίες σου»...

Δέσποινα καὶ *Ἑλένη Γαλανοῦ*, ποὺ μ' εὐχαριστήσε τὸ κοινό σας γράμμα. Χαίρω ποὺ σᾶς ἀρέσουν τόσο τὰ ἐφετεινά μου μυθιστορήματα καθὼς καὶ σ' ὅλες τὶς ἐκεῖ φίλες μου. Κι' ὁ κ. Φαίδων σᾶς εὐχαριστεῖ γιὰ ὅσα γράφετε. Στὴν ἀγαπητή μου *Βικτωρία Ῥηγοπούλου* τὰ πιὸ ἐγκάρδια συλλυπητήρια. Ἐξετέλεσα ὅλες σας τὶς παραγγελίες καὶ περιμένω νὰ μοῦ ξαναγράφετε.

Αὔρα τοῦ Εὐξείνου, μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον ἐδιάβασα γιὰ τοὺς ἀγῶνες τοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ Σώματος τῶν Προσκόπων. Συγχαίρω τὸν *Φίλαθλο* γιὰ τὸ βραβεῖο του, ἀλλὰ κι' σένα ποὺ κέντησες τὴ σημαία καὶ, μ' ὅλες σου τὶς ἄλλες ἐργασίες, κατάφερες νὰ τὴν τελειώσῃς στὴν ὥρα της. — Ποιὰ Διαπλασοπούλα νὰ σοῦ ὑποδείξω γι' ἀλληλογραφία; Καλύτερα νὰ ὑποβοηθήσῃς μιὰ Μικρὴ Ἀγγελία καὶ ν' ἀφήσῃς τὴν ὑπόθεση στὴν τύχη ποὺ πολλὲς φορὲς ξέρει τί κάνει. Πόσες, ἀλήθεια, ὡραῖες καὶ σπανὲς φιλίες πιάστηκαν ἔτσι τυχαία!—Τὴν ἀπάντησή μου αὐτὴ ἄς τὴ διαβάσῃ κι' ὁ *Φιρφερῆνος*. Εἶχα μπροστά μου καὶ τ' ὡραῖο γράμμα του γιὰ τοὺς ἀγῶνες, ὅταν τὴν ἔγραφα.

Καὶ σύ, *Φλογίτσα*, μπορεῖς νὰ ζητήσῃς ἀλληλογραφία μὲ Κυπριοπούλες δημοσιεύοντας μιὰ Μικρὴ Ἀγγελία. Ἐλπίζω νὰ σοῦ ἀπαντήσουν πολλές. Πῶς πῆγε ἡ παράσταση στὸ Παρθεναγωγεῖο σας; Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ ἔπαιξες ὡραῖα τὸ μέρος σου. Ναί, νὰ μοῦ τὰ γράψῃς ὅλα κι' ἐγὼ πάντα θὲ σὲ συμβουλεύω σ' ὅ,τι μὲ ρωτᾷς. «Παιδικὸν Θέατρον» σοῦ ἔστειλα.

Ἡ *Τζονόντα*, σ' ἕνα ὡραιότατο γράμμα ποὺ μοῦ γράφει πολλὰ καὶ διάφορα, βεβαιώνει καὶ τὸ ἑξῆς: Στὴν τάξη της οἱ Διαπλασοπούλες εἶναι μόνο ἑπτά. Αὐτὲς ὅμως εἶναι οἱ καλύτερες μαθήτριες καὶ προπάντων ἐκεῖνες ποὺ λαβαίνουν μέρος στὴν κίνησή μου. Διακρίνονται καὶ στὰ μαθήματα καὶ στὴ συμπεριφορὰ καὶ σὲ ὅλα· καὶ γι' αὐτὸ ὁ κ. Διευθυντής, κατὰ παράκλησιν τῆς *Τζονόντας*, ἀνέλαβε εὐχαρίστως νὰ μὲ συστήσῃ σ' ὅλες. — Ὅσο γιὰ τὴν ψυχολογία ποὺ εἶναι ἡ κλίση τῆς φίλης μου, τῆς συστήνω γιὰ τὴν ὥρα νὰ πάρῃ αὐτὴν ποὺ ἔχουν στὰ Γυμνάσια κι' ὕστερα βλέπουμε. — Ναί, γιὰ ἕνα κορίτσι, προτιμότερο εἶναι τὸ Γυμνάσιο ἀπὸ τὴν Ἐμπορικὴ Σχολή. ἐκτὸς ἂν σκοπεῦῃ νὰ ἐργασθῇ κατόπι σὲ Τράπεζα ἢ ἐμπορικὸ Γραφεῖο.

«Ἔγνοια σου, *Μανόλα*, κι' ὅταν ἔρθει ἡ σειρά τους, θὰ κρίνω τὰ κομμάτια σου μ' ὅλη τὴν αὐστηρότητα ποὺ ζητεῖς. Καὶ μάρεσε πολὺ ποὺ θέλεις νὰ σοῦ λένε ὅλη τὴν ἀλήθεια, «ἔστω κι' ἂν πρόκειται μαθαίνοντάς τη νὰ πονέσῃς», καὶ ποὺ αὐτὸ ἐσύ τὸ θεωρεῖς ὡς τὴν καλύτερη «ἐνθάρρυνση».—Ἄ, δὲν ἔχασες καὶ πολλὰ πράγματα ποὺ δὲν μπόρεσες, ἐξαιτίας τῆς ἀσθενείας σου, νὰρθῇς στὴν παράσταση γιὰ τὸ Μνημεῖο τοῦ Πολέμη. «Τὰ γνωστὰ Διαπλασόπουλα» ποὺ ἤθελες τόσο νὰ τὰ ἰδῇς ἐκεῖ ὅλα μαζεμένα, *ἔλαμψαν δυστυχῶς διὰ τῆς ἀπουσίας των*. Πολὺ λίγοι ἤρθαν. Καὶ γι' αὐτὸ ἡ παράσταση ἐκείνη δὲν ἔδωσε σχεδὸν τίποτα.

Βέβαια, *Μαγχάουζερ*, ἀφοῦ ἐσὺ εἶσαι ὁ συνδρομητής, ἐσὺ ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ πάρῃς πρῶτος τὸ φύλλο. Ἀλλὰ σὲ πολλὰ σπίτια, βλέπω, τὸ δικαίωμα αὐτὸ δὲν τὸ ἐφαρμοζοῦν καί,— πρᾶγμα ποὺ πολὺ μὲ κολακεύει,— ἅμα φθάσῃ τὸ φύλλο, ὅλοι θέλουν νὰ τὸ πάρουν πρῶτοι... —Σοῦ ἀρέσει λοιπὸν ἡ περιπετειώδης ζωή; Ἀλλὰ τί ἐννοεῖς; Νὰ τὴ ζῇς ἢ νὰ τὴ διαβάζῃς σὲ μυθιστορήματα σὰν τὸ «Σιδερένιο Χέρι»; Ὅσο γιὰ τὸν «Τζὰκ» ποὺ κι' αὐτὸς σἀρέσει γιατὶ ἔχει «γενναία καρδιά», μὴ νομίζῃς πὼς δὲν ἔχει παρακάτω τὶς περιπέτειές του. Καὶ γιὰ κλέφτη θὰ τὸν πάρουν, καὶ στὴ φυλακὴ θὰ τὸν βάλουν, καὶ σὲ βασπόρι θὰ θαλασσοπνιγῇ, καὶ πολλὰ θὰ ἰδῇ καὶ θὰ παθῇ. Ἄσε νὰ ἰδῇς...

Ἡ *Θαλασσογέννητη*, ποὺ μοῦ περιγράφει πὼς πέρασε τὸ Πάσχα σ' ἕνα πολὺ ὡραῖο γράμμα, μοῦ λέει καὶ γιὰ τὸν ταχυδρόμο ποὺ τῆς πάει σὲ σπίτι τὸ φύλλο μου: εἶναι χαρούμενος κι' αὐτός, γιατὶ ξέρει τί χαρὰ προξενεῖ ὅταν ἔχῃ νὰ δώσῃ Διάπλασι. Καὶ τό ξέρει, γιατὶ κάθε φορὰ ποὺ τὸν βλέπουν τὰ παιδιά, τὸν ρωτοῦν μὲ ἀγωνία: «ἤρθε; ἤρθε;» Οἱ καϊμένοι οἱ ταχυδρόμοι! Τί τραβοῦν κι' αὐτοὶ μὲ τὴν ἀγάπη ποὺ μοῦ ἔχουν! Κι' ὕστερα οὔ:' ἕνα εὐχαριστῶ. Ἡ *Θαλασσογέννητη* τοὐλάχιστο τὸμολογεῖ: «Σὲ πῆρα λοιπὸν στὰ χέρια μου κι' ἀφοῦ ἔβγαλα γρήγορα-γρήγορα τὴν ταινία, ἄρχισα νὰ σὲ διαβάζω, χωρὶς νὰ πῶ οὔτ' εὐχαριστῶ τοῦ ταχυδρόμου ἀπὸ τὴ βία μου!»

Κι' ἡ *Πανταχοῦ Παρών*: «Πλησιάζει ὁ καιρὸς ποὺ θὰ δώσουμε ἐξετάσεις. Εἶμαι κλεισμένη στὸ δωμάτιό μου καὶ διαβάζω Φυσιολογία. Τέλειωσα τὸν Α' Τόμο κι' ἀπ' τὴ χαρά μου δὲν ξέρω τί νὰ κάνω. Ἀξαφνα τὸ μάτι μου μπανίζει ἕνα φυλλάδιό σου πάνω στὸ γραφεῖο μου. Ἄ, θυμήθηκα κάτι! Βουτάω τό χέρι μου στὸ ἀ... γραφεῖο μου καὶ βρίσκω—δυστυχῶς— μόνο δυὸ κολλαρισμένα ταλλήρακια, τὰ ὁποῖα καὶ σοῦ ἐσκολέψω γιὰ τὸ Μνημεῖο τοῦ Πολέμη. Νὰ εὐχεσαι νὰ πετύχω καὶ νὰ στεῖλω πιότερα». Εὐχομαι! κι' ἀκόμη εὐχαριστῶ γιὰ τὴ λέξη *μπανίζω* ποὺ δὲν τὴν ἤξερα' μὰ τὴν κατάλαβα, ἐννοεῖς. ἀπὸ τὰ «συμφραζόμενα» ποὺ λένε καὶ στὸ σχολεῖο. Μὰ τὴ διαφορά, ὅτι αὐτὸ τὸ ἐπιτρέπουν μόνο γιὰ τὶς λέξεις τῆς καθαρευούσας' γιὰ τῆς δημοτικῆς ὅμως, ἄ, ὄχι! εἶναι ἐγκλήρα! Δὲν παραδέχουνται ὡς εὐχρηστη μιὰ λέξη τῆς δημοτικῆς, ἂν δὲν τὴν ξέρουν ὅλοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἀστοὶ καὶ χωριάτες, ἀνεξαιρέτως!

Μὲ χαρά, *Θέλμα*, ἔλαβα γράμμα σου ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρό. Ἔ, ἀφοῦ ἡ ἀρρώστεια τῆς μαμμᾶς,— ποὺ τῆς εὐχομαι περσστικά,—σ' ἔκαμε νοικοκυρὰ τοῦ σπιτιοῦ κι' ἔχεις τόσες σκοτοῦρες, εἶσαι δικαιολογημένη. Χάρηκα καὶ γιὰ τὸ εὐχάριστο ἐκεῖνο ποὺ μοῦ γράφεις. ἀλλὰ ἐννοεῖς γιὰ ποιὸ λόγο δὲν τὸ ἀναφέρω· Σ' εὐχαριστῶ ποὺ μὲ ἔλες αὐτὲς τὶς δυσκολίες καὶ τὶς ἀνησίες ποὺ συναντᾷς, ἐξακολουθεῖς τὶς ἐνέργειές σου γιὰ ξεσπάθωμα.

Ὡραῖας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Μυσσωτὶς, Νάρκισσος, Θαΐς, Ἀνίβας, Δ. Χ. Παπαϊωάννου, Εὐρύκλεια Ῥάδου* καὶ *Κρινάκι τῆς Σάμου*. Ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια. Σὲ μερικὰ θἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Ἡ Ζάχαρη» τοῦ *Ἀνθρώπου*. Αὐτὸ δὲν εἶναι παρὰ ἕνα μέτριο Π. Πνεῦμα. Τὸ ἔβαλα λοιπὸν στὸ σωρὸ τῶν Π. Πνευμάτων καὶ, ἂν κληρωθῇ, θὰ δημοσιευθῇ.—«Οἱ πληγὲς» (σονέττο κατὰ μετάφρασιν) καὶ «Σ' ἕνα ἄρρωστο» (σονέττο πρωτότυπο) τῆς *Φιλόσοφης*. Ὡραῖοι στίχοι γενικῶς. Ἀλλὰ μερικοὶ βεβιασμένοι, καὶ στὰ δύο σονέττα, χαλνοῦν τὸ σύνολο. Τὸ σονέττο εἶναι πολὺ λεπτὸ πράγμα! κι' ἡ παραμικρὴ λεξούλα, ἀταίριαστη, ἡ παραμικρὴ στιχουργικὴ ἀνωμαλία τὸ καταστρέφουν. Π. χ. αὐτοὶ οἱ στίχοι:

Κι' ἡ γιατρειά του φεύτικια, ἀφοῦ πονᾷ...
Τὰ στήθια του θύμωση μαύρη δέρν' ἐδῶς.
Ἔτσι κι' ἐγώ, κατὰ τῆς σκέψης μου τὴν (ἔπαρση
Λέξη λάμπις ἢ τραγούδι, δάκρυ ἕνα...
Μ' ἀφθαστη θλίψη νὰ κλάψω δικιά μου...,
Θαρρῶ, θαρρῶ πὼς θὰ μοῦ γιάνῃς, μικρό,

καὶ μερικοὶ ἄλλοι ἀκόμα θὰ ἤθελαν διόρθωμα. Ἐπίσης συχνὲς εἶναι καὶ κάποιες μετρικὲς ἀνωμαλίες. Μὲ ἄλλους λόγους, ὅλοι οἱ στίχοι ἤθελα νὰ εἶναι κανονικοὶ κι' ὡραῖοι σὰν κι' αὐτοὺς:

Μὰ στὴ μαυρίλα τοὐρανοῦ μέρας κακῆς
Ὁ μόνος τῆς πολιᾶς πληγῆς ξαναρχινᾷ...
Πολλὲς λόπες ξαναφέρουν στὴν καρδιά (μου...
Ξαπλωμένος σὰ χλωμὸ μοιάζει νεκρό...

«Ἀνοιξιάτικη Νυχτιά» τῆς *Γλυκειᾶς Ἀναμνήσεως*. Δὲν εἶναι ἄσχημο. Ἂν ἐξαιρέσουμε μάλιστα «τὰ κοπάδια τῶν γιδιῶν καὶ τῶν προβάτων ποὺ βόσκουν ἀδελφωμένα», ἔνῳ αὐτά, τὴ νύχτα, μοῦ φαίνεται θἄταν καλύτερα νὰ κοιμοῦνται, δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἀνακρίβεια. Τό κομμάτι ὅμως ὅλο δὲν εἶναι παρὰ μιὰ περιγραφὴ γενική, ἀόριστη καὶ ἄψυχη. Γιὰ νὰ ἐμψυχωθῇ, χρειαζόταν *εἰδικότερες* νὰ ποῦμε λεπτομέρειες. Θἄθελα π. χ. νὰ περιγράφεται ἕνα ὁρισμένο τοπίο, μὲ τὰ ὀνόματα τῶν βουνῶν, τῶν λιμνῶν καὶ τῶν ποταμῶν. Ἄ, τότε θἄταν κάτι ἄλλο ἀπὸ μιὰ κοινοτάτη φυσικὴ περιγραφή, σὰν κι' αὐτὲς ποὺ... βαρέθηκα πιὰ νὰ ἐγκρίνω καὶ νὰ δημοσιεύω.— «Μιὰ ζωγραφιὰ» τοῦ *Ἀντίβα τοῦ Καρχηδονίου*. Καλογραμμένο, ἀλλὰ κακοχσδιασμένο. Ἔπειτα ἡ ζωγραφιὰ ποὺ περιγράφει μοῦ φάνηκε σὰν ψεύτικη, φανταστική. Βάζω στοίχημα πὼς δὲν ὑπάρχει μιὰ τέτοια ἀπάνω στὸ τραπεζί του. Τὴν ἔπλασε χάριν... τοῦ κομματιοῦ. Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ τὸ χαλᾷ, εἶναι τὸ τέλος. Ἐκεῖ πιὰ γίνεται κοινότατο.

Ἐγκρίνονται: 132. «Δυὸ Μητέρες» τῆς *Φιλόσοφης*. — 133. «Ἕνα ὄνειρο», τοῦ *Ἀνίβα Καρχηδονίου*.—134. «Νουνὰ τῆς κοῦκλας» τῆς *Κελαϊδίστρας*. — 135 καὶ 136. «Ἡ Αἰνούλα εὐτυχισμένη» καὶ «Ἡ Αἰνούλα λυπημένη» τῆς *Λέλιας*.—137 καὶ 138. «Ἑσπερινὴ παράκληση στὸ πλοῖο» (μετάφραση) καὶ «Στὸ πέρασμα τῆς Θείας Μεταλήψης» τοῦ *Νάρκισσου*. (Τὸ δεύτερο αὐτό, πολὺ πρωτότυπο, ξεχωριστὸ θέμα κι' ὁμορφα ξετυλιγμένο, εἶχε μόνο μι' ἀταίριαστη λέξη ποὺ τὴν ἔσβυσα. Ἦταν ἕνα λάθος ποὺ πολλοὶ τὸ κάνουν καὶ γι' αὐτὸ τὸ σημειώνω. Ἔλεγε: «Ἐδέσκεπος ὁ παπᾶς, μὲ τὸ *ἀπαραίτητο* πετραχήλι...» Ἔ, ὄχι ἀπαραίτητο! Δηλαδὴ εἶναι, ἀλλὰ δὲν

καὶ νὰ τὸ διαβάσῃς μόλις βγῆκε! — δὲν τἀναφέρω ὅμως, γιατὶ τὸ βιβλίο αὐτὸ εἶναι μόνο γιὰ ἐνηλίκους· ἐπίσης διεθίβασα τὰ συγχαρητήριά σου καὶ στὸν κ. Τέλλο Ἄγρα γιὰ τὰ ἔξοχα ποιήματά του, ποὺ κι' ἐγὼ ἐλπίζω πὼς θὰ θελήσῃ νὰ τὰ μαζέψῃ σ' ἕναν τόμο μόλις ἐπιτρέψουν οἱ περιστάσεις') ***Ἀφρισμένον Κῦμα*** καὶ ***Γαλαξίαν*** (ἔστειλα· ἄ, ἐδῶ μόνο ὁ σκοπὸς ἀγιάζει τὰ μέσα· ἀφοῦ θέλατε νὰ κάμετε μιὰ ἔκπληξῃ στὴ μαμμά, χαρίζοντάς της τὸ τελευταῖο βιβλίο τοῦ κ. Ξ.. φυσικὰ ἔπρεπε νὰ μοῦ γράψετε κρυφὰ τὴν παραγγελία σας· τί εἶπε λοιπὸν ἅμα ἔλαβε τὸ βιβλίο;) ***Ἰμογένην*** (αἱ λύσεις δεκταί·) ***Ἀτσιγγανούλαν*** (ὄχι ἔτσι· αἱ λύσεις γράφονται σὲ λυσόχαρτο κι' ἰδὲς γι' αὐτὸ τὸν 'Οδηγό') ***Ἀεράκι τοῦ Βουνοῦ*** (ναί, ἀλλὰ ποῦ δὲν ἀνακατεύομαι ἐγὼ στὰ ἰδιαίτερα τῶν Συλλόγων; αὐτὰ νὰ τὰ συμβιβάζετε μόνοι σας') ***Υἱὸν τῆς Νυκτὸς*** (ἔστειλα· ὄχι, ἀπὸ ἄλλο περιοδικὸ δὲν μπορεῖς νὰ μοῦ στείλῃς διήγημα γιὰ τὴ Σελίδα, οὔτε μὲ τὰ ἴδια λόγια, οὔτε μὲ ἄλλα· πρέπει νὰ εἶναι δικό σου, ἀπ' τὸ νοῦ σου, ἢ μεταφρασμένο ἀπὸ ξένη γλῶσσα') ***Ἀρχαῖον Πολεμιστὴν*** (ἔστειλα· τιμᾶται δρ. 2·) ***Γεώργιον Δαντόλον*** (ὄχι, παιδί μου, δὲ φταῖς! Ὑστερ' ἀπὸ ἕνα τόσο μεγάλο δυστύχημα· σὲ συλλυποῦμαι μὲ τὴν καρδιά μου·) ***Ἄσκρην Πασχαλιὰν*** (ἔλαβα τὰ ὡραῖα σου τριαντάφυλλα καὶ σ' εὐχαριστῶ πολὺ-πολὺ γιὰ τὸ ἄδρὸ καὶ μυρωμένο σου δῶρο· μοῦ ἦρθε ἴσα-ἴσα καὶ τὴν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τῶν Ἀνθέων κι' ἔτσι ἔκρινα περιττὸ νὰ πάω στὸ Ζάππειο') ***Δέσποιναν Σαράτσογλου, Γέρο-Δῆμον*** κτλ.

Δ. Σουρέν, Σκλάβαν Βασίλισσαν, Πέτρον Φωτίου (ἔλαβα εὐχαριστῶ.)

Νυφούλαν τ' Οὐρανοῦ, Λέαν Δ. Μαρινάκη, Διγενῆ Ἀκρίταν, Χιώτικο Διαβολάκι, Νεράϊδαν τοῦ Γιαλοῦ (ἔστειλα.)

Κόρην τοῦ Βυζαντίου, Κρινάκι τῆς Σάμου, Σουϊτάγκην, Ἀννίβαν, Δ. Παπαϊωάννου, Βασίλισσαν τῶν Λουλουδιῶν, Χαρούμενην, Παυτόπουλο, Νεράϊδαν τοῦ Γιαλοῦ, Λευκὸν Ἀστέρα, Θαῖδα, Ῥάδην Μενέξην, Νάρκισσαν, Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες, Διπλωμάτην, Ἄνθρωπον, Αἰμίλιον Ἐαρινόν, Κλέην Ἀθήναν, Ἀγριολούλουδο, Μυγχάουζεν, Ἀφρισμένον Κῦμα, Γαλαξίαν καὶ Μανόλαν (Π. Πνεύματα καὶ κομμάτια σας γιὰ τὴν Σ. Σ. Σ ἔλαβα καὶ θὰ τὰ διαβάσω μὲ τὴ σειρά τῶν.)

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***16 Μαΐου***, θὰ παντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ γραφεῖον μας, ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 225 Διαγωνισμοῦ.
Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 22 Ἰουλίου.)

371. Λεξίγριφος

Τὸ πρῶτο, ῥῆμα στὴν κοινή,
Γιὰ θέληση ρωτῇ·
Τὸ δεύτερο εἶναι οὐδέτερο
Κοινῆς ἀντωνυμίας·
Στὸ σπιτονοικοκύρη του
Τἄλλο καθεὶς χρωστᾷ·
Πόλεως τ' ὅλο μου ὄνομα
Κι' ὁ λύτης ξέρει ποίας.

Ἀφροστεφανωμένη Βαρκούλα

372. Λεξίγριφος ἐξ Ἀναγραμματισμοῦ

Τῆς λύπης τὸ ἀντίθετο
Ἂν τἀναγραμματίσῃ
Κι' ἔν' ἄγριο ζῶο—τί ἄσχετο! —
Στὸ τέλος του κολλήσῃ,
Ἑλληνικὸ ποτάμι
Ὁ λύτης μου θὰ κάμῃ.

Ψυχὴ τῆς Λέσβου

373. Μεταγραμματισμὸς

Νὶ τῆς βγάζεις ἀπ' τὴ μέση
Λᾶ τῆς βάζεις—μὰ τί βγαίνει;
Νῆσος ἦταν, νῆσος μένει,
Μόνο λίγο ἀλλάζει θέση.

Κορνήλιος Ν. Ποιητίδης

374. Τονόγριφος

Ὅπως βρίσκομ' ἂν μάφίσῃς,
Εἶμαι τ' ὅπλο τοῦ φιδιοῦ·
Ἂν μὲ παροξυτονίσῃς,
Κάνεις ὄνομα νησιοῦ.

Παγκόσμιο Ὄνειρο

375. Φράκτης

Α***Σ***Α***Ν***Η***Ν
* * * * *
Ι***Η***Α***Σ***Η***Ν

Ὁριζοντίως ἄνω κατὰ σειράν: Κρατεῖ τὸν κόσμον ἐπὶ τῶν ὤμων του· μαλάκιον· ἀρχιερεύς· δυστυχὴς μήτηρ· ἐπεξηγηματικόν.

Κάτω: ὄρος· χρονικὴ διαίρεσις· μέρος δενδρόφυτον· ἐργαλεῖον· μνημεῖον. (Τὸ τελικὸν ἑκάστης λέξεως ἀρχικὸν τῆς ἑπομένης.)

Καθέτως: Μήτηρ θεῶν, ἐπίρρημα χρόνου, κίνησις ὕδατος, ἐπιφώνημα, ῥῆμα.

Καμάρι τῶν Γονέων

376. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 5 6 7 8 =Εὐρωπαϊκὴ πόλις
2 6 4 7 8 =Χριστιανικὴ ἀρετή
3 7 3 8 =Ὁμηρικὸς ἥρως
4 3 1 =Θεὸς
5 4 6 5 1 =Χρήσιμον
6 3 7 5 8 =Ἀρχ. βασιλεύς
7 6 7 5 1 =Ἀρχ. πόλις
8 7 1 3 =Ὄρος

Μυστηριώδης Ἱππεύς

377-381. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

τρέχω, ὅπως, θύρα, βέλος, ἔπος.

Διάνα

382. Διπλῆ Ἀκροστιχὶς ἐκ Τελικῶν

Τὰ τελικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, (αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀπὸ πέντε γράμματα ὅλαι,) ἀποτελοῦν κατὰ σειρὰν μὲν θεότητα, ἀντιστρόφως δὲ ἤπειρον:

1, Μεγάλη θεά· 2, Σύνδεσμος αἰτιολογικός· 3, Βασιλεὺς τῆς Περσίας· 4, Ἡφαίστειον.

Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες

383. Φωνηεντόλιπον

τ - γντ - βγξ - μτ

Λεύης Ἠλιοπερίχυτος

384. Γρῖφος

Μ ἄ!
ΘΜ δεινά
τά.

Παντελῆς Ι. Κύτιζης

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

385. Arête

* * * *
* * * *
* * * *
* * * * * * * *
* * * * *
* * * *
* * * *

Grande capitale d'Europe; après le travail; grande capitale asiatique; province d'Ethiopie, patrie du café; fruit; état d'Europe; pièce de métal dans laquelle entre une vis; grand écrivain Français.

Ἐλευθέρεις Ν. Ρουσσάκης

386. Sans Voyelles

tl - mtr - tl - vlt

Πέταλον Κρίνου

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 10

131. Ἀειθαλὴς (ἀεί, Θαλῆς).— 132. Μεξικὸν (μὲ ξῖ κον.) —133. Καλάθι (κᾶ, λᾶ, θῆ.) - 134. Ἀμέλεια - καμέλια.

135. ΗΡΑΚΛΗΣ
Ρ Υ Λ Α Π
ΑΥΣΤΡΙΑ
Κ Τ Ι Τ
ΛΑΡΙΣΣΑ
Η Ι Σ Α
ΣΠΑΤΑΛΗ

136 - 138. 1, ***Κύρος***, κόρος, πόρος, Πάρος, ***Πάρις***. 2, ***Ἑλλὴν***, ἄλλην, ἄλλον, ὄλλος, ***Γάλλος***. 3, ***Ἵππος***, ἵπος, ἕλος, ὅλος, ***ὄνος***.—139. Κανέλα (ἔΚΑΝΕ ΛΑθος...)—140. ΚΡΙΤΙΑΣ (Κίνα, Ἥρα, Ἀχιλλεύς, ΕραΤώ, Λεωνίδας, Ἀγγλία, ΕὐρώταΣ.) —141. Καθαρὸς οὐρανὸς ἀστραπὴ δὲν φοβᾶται. — 142. ***Τὸ ἵστημι εἶναι ῥῆμα εἰς μι.*** (Τὸ εἰς τι, μὶ ἦν, ἔρημα εἰς μι.) — 143. PETROLE (Ecole, terre, reporter, or, lèpre.) -144. Honni soit qui mal y pense.

Νέος Τιμοκατάλογος

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς ***Α' Περιόδου*** (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς πέντε: 7ος, 22ος, 14ος, 18ος καὶ 19ος. Ἕκαστος τόμος δρ. ***25***, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δραχ. ***28,50*** διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχ. ***33*** διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς ***Β' Περιόδου*** (1894—1925) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 32 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄρραφος δρ. ***80*** καὶ ραμμένος δρ. ***85***. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δραχ. ***5*** ὁ ἄρραφος καὶ δρ. ***15*** ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. ***15*** εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ

Ὅσοι ἔλησε ἡ συνδρομή των, ὀφείλουν νὰ τὴν ἀνανεώσουν τὸ ταχύτερον.

Ὅσοι δὲν ἔστειλαν τὸ ὑπόλοιπον τῆς συνδρομῆς τοῦ προηγουμένου ἔτους, παρακαλοῦνται νὰ τὸ στείλουν.

Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν κίνηση, πρέπει νὰ στείλουν δρ. 10 διὰ νὰ πάρουν ψευδώνυμον καὶ νὰ προτείνουν δύο-τρία τῆς ἀρεσκείας των πρὸς ἐκλογήν.

Διὰ τὸ Μνημεῖον τοῦ Πολέμη δεκτὴ κάθε προσφορά, καὶ ἡ μικροτέρα.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρ. 6 (τὸ ἐλάχιστον τίμημα.) Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1.

Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3.

Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀναγκαία.

(ΚΣΤ'—367)

"ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ,, θέλοντας νὰ κουμπιάσῃ μιὰ δύμηση τῆς ἀφρόντιστης ζωῆς μας, ζητᾶμε ἀπ' τὸν καθένα λίγες σκέψεις πάνω σὲ δικά τους ρωτήματα. Μὲ τὰ καλύτερα ἀπ' αὐτὰ θὰ κάνουμε ἕνα Album καὶ θὰ τὸ στείλουμε νὰ γράψουν ἐκεῖνοι ποὺ πιὸ διαλεχτὰ ἀπαντήσαν.

Τὰ δυὸ καλύτερα ρωτήματα, θὰ δραβέψουμε μὲ τὰ ΜΥΣΤΗΡΙΑ (Χάμσον) καὶ τὸ ΥΠΟΓΕΙΟ (Ντοστογιέφσκυ) τὶς δυὸ καλύτερες ἀπαντήσεις μὲ τὶν ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΟΡΑΩΦ (Γκόρκυ) καὶ ΣΟΝΑΤΑ ΚΡΟ·Ι·ΤΣΕΡ (Τολστόϊ).

Προθεσμία τρίμηνη. Σύσταση: Ι. Παναγόπουλον, Ἀλκμέανος 122, Ἀθήνα.

(ΚΣΤ'—368)

Η **"ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ,,** ἐλπίζει νὰ τὴν τιμήσουν καὶ πάλι τὰ εὐγενικὰ Διαπλασόπουλα.

(ΚΣΤ'—369)

Ἐλλείψει ἀπαντήσεων ἀκυρώνω τὸν (ΚΣΤ'—12) διαγωνισμόν μου. Ἄρησα ν' ἀπαντήσω λόγῳ ἀσθενείας μου. ΑΡΙΣΜΑΡΙ

(ΚΣΤ'—370)

Τὸ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ ψήφισε: Ἀγνή, Ψυχούλα, Ἠλιογέννητη, Φιλόσοφη, Ἀριστοκράτισσα, Γλυκὸ Χαμόγελο. Παρατείνει (ΚΕ'—1304) ἕως 15 Ἰουνίου.

(ΚΣΤ'—371)

ΕΔΟΥΑΡΔΕ· ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΕ· ΙΔΑΝΙΣΜΕ· ἀνταλλάσσουμε Μ. Μυστικά; Λύσις: Ἀνίδα Εὐθαλίαν Μάνθου, Εἰσαγγελία Σερρῶν (Διὰ Φ.) Σέρρας. ΗΑΝΙΑ

(ΚΣΤ'—372)

Ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ μὲ Διαπλασόπουλα· ὅποιος θέλει ἂς μοῦ στείλῃ: Νοταρᾶ 3, Ἀθήνας. ΣΚΛΑΒΑ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

(ΚΣΤ'—373)

Στὴ γιορτὴ τῆς ἀγαπητῆς μας ΤΖΟΚΟΝΤΑΣ εὐχόμαστε ζωὴ ἀνθοσπαρμένη.

ΤΡΕΛΛΗ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΣΣΑ
ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

(ΚΣΤ'—374)

Καλὰ τὴν ἔπαθες, Κίκα Κονταρίνη. Γιὰ νὰ μάθῃς νὰ κυνηγᾶς τοὺς συμπατριώτας μου. Ὄνειρο τῆς Κύπρου

(ΚΣΤ'—375)

Μπράβο, ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ, συμφωνῶ μαζί σου Φλογίτσα

(ΚΣΤ'—376)

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ· ψηφίστε τὸν ΓΙΟΥΛΙΑΝΘΗ ὡς δῶρον γιὰ τὴν ἑορτή του. Φλογίτσα

(ΚΣΤ'—377)

Ἱδρύθη ἐν ΜΟΝΗ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ (Σερρῶν) σύλλογος ἐπὸ τὴν ἐπωνυμίαν "ΜΕΓΑΛΕ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ,, Ζητοῦνται μέλη καὶ ἀντιπρόσωποι ἀπὸ ὅλας τὰς πόλεις. Δ/σις: Γεώργιον Φασούλαν, Ἱερατικὴν Σχολὴν Μονῆς Προδρόμου, Σέρρας.

ΤΥΠΟΙΣ ΣΕΝ. Ε. ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ 10, ΑΘΗΝΑΙ